BONDIA® ARUBA

E
Cu Hulanda envolvi...
Nada ta cana normal...
Pagina 5

Diasabra 26 di APRIL 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Reduccion di costo di bida ta un punto primordial pa gobierno nobo

Pagina 4

- **KvK ta para pa tur sector di Aruba**

Pagina 6

- **PPA su pregunta na Mike Eman y Gerlien Croes ta cu si nan a cumpli cu ley**

Pagina 6

- **Haiti ta denuncia discriminacion den expulsion di su ciudadanonan for di Republica Dominicana**

Pagina 11

Mike de Meza ta ministeriable?

Pagina 2

Segun Tisa LaSorte: Combersacion tocante contribucion mas husto di sector hotelero mester ta cu represetantenan di e sector

Pagina 3

Ministernan di islanan CAS ta condena Baudet su remarcanan como "colonial y un falta di respet"

Pagina 8

Mike de Meza ta ministeriable?

E proceso prolonga y cada bes mas contencioso di screening di parlamentario y candidato pa minister di AVP, Mike de Meza, ta expone berdadnan incomodo tocante responsabilidad politico, confiansa publico y e standardnan rekeri pa eherce un cargo publico na Aruba.

Pa mas cu un luna, e nombramento di De Meza como minister di Infrastructura, Energia y Telecomunicacion den Gabinete AVP-Futuro a keda stanca.

E motibo: problemanan pendiente cu impuesto vincula na un compania di cual antes e tabata propietario, cu, maske inactivo pa añas, ta parce di a laga asunto sin resolve, segun departamento di Impuesto (DIMP).

Team legal di De Meza ta argumenta cu e compania tabata inactivo desde 2009, hinca den un fundacion sin operacion activo ni benta.

Nan ta insisti cu e preocupacion di DIMP ta bin di tecnicidad for di 2006 – casi dos decada atras – y ta insisti cu De Meza a cumpli cu tur obligacion necesario.

Nan ta argumenta cu DIMP ta violando proceduranan legal door di mira mas leu cu e bentana di cinco luna pa revision fiscal usa tipicamente den screening.

Agregando na e controversia, anteriormente De Meza a pasa screening y a keda aproba pa un cargo publico durante su terminonan anterior como minister y parlamentario.

Toch awo, e mesun problemanan – supuestamente resolvi – ta siendo revisa. Su sostenedornan ta cita esaki como evidencia di trato inhusto of prehuicio politico, mientras criticonan ta argumenta cu cualkier asunto sin resolve den e tratonan financiero di un figura publico merece scrutinio completo, sin importa cuanto tempo a pasa.

Mientras tanto, team di De Meza a reta formalmente e conclusionnan di DIMP, exigiendo un coreccion di un rapport negativo di screening y menasando cu accion legal si no haci e coreccion prome cu dialuna tardi.

Su abogado ta enfatisa cu DIMP no a duna e "evaluacion general" rekeri di e comportamento fiscal di De Meza durante ultimo cinco aña, na su lugar enfocando riba detayenan speculativo di pasado.

Pero e hecho cu De Meza no ta acepta su fayo den cumpli cu impuesto, sin importa cuanto tempo a pasa, ta refleha riba su caracter como empresario y como persona, y pio ainda como mandatario. Sin laga atras, si haci excepcion p'e e biaha aki, ta pone un precedente legal cu ta habri porta pa mal comportamento di otro candidatonan den futuro.

Mientras e disputanan tecnico aki ta continua, e daño ta bay mas leu cu e caso personal di De Meza. E proceso alarga a conduci na speculacion cu ta mina confiansa no solo den DIMP, sino den gobierno y integridad institucional.

Comparacionnan engañoso a bolbe riba rednan social, implicando figuranan no relaciona – manera Gobernador di Aruba – den controversianan sin base. Mas e incertidumbre ta dura, mas erosion den confiansa di publico.

Pero mas leu di tecnicidad of procedura burocratico, e pregunta fundamental ta keda: Un candidato cu un historia di problema sin resolve cu impuesto, con cu interpreta esakinan, por ser confia cu un cargo publico importante manera minister?

Un minister no ta djis un administrador. Un minister mester representa respet pa estado di derecho, mester pone e standard pa responsabilidad civico y mester inspira confiansa di pueblo.

Obligacionnan financiero no ta un formalidad tecnico, sino un deber civil. Ora un politico no cumpli cu e debernan aki – of ta permiti pregunta sin resolve pa persisti pa añas – no ta djis un fayo personal. E ta un violacion di confiansa di pueblo.

Defensornan di De Meza ta insisti riba su añanan di servicio publico y sacrificio personal – cerando su negoshi pa sirbi den gobierno.

E servicio ey ta merece reconocemento. Pero servicio riba su mes no ta un excuus pa fayo den responsabilidad financiero of legal. De hecho, net pasobra De Meza tabatin cargo publico importante den pasado, e expectativa mester ta mas halto ainda. Hasta si e logra legalmente pasa e proceso, e preocupacion mas amplio tocante responsabilidad, caracter y su aptitud ta bay keda. Aruba no por afford pa baha standard di esnan cu ta goberna den nos nomber. Integridad mester ta mas cu un palabra, e mester ta e expectativa minimo.

Mike de Meza por a dedica añas na servicio publico. Toch dedicacion no ta substitui cumplimento, transparencia y responsabilidad. Pa e medidanan aki, sin importa resultado legal, el a mustra su mes no apto pa sirbi como minister.

Unda Gabinete AVP-Futuro ta para?

Finalmente, nos ta cuestiona e Gabinete mes, cu ta keda insisti riba un candidato cu ya a mustra di ta problematico. Haciendo esaki, e Gabinete ta mandando un mensahe preocupante: cu lealtad politico ta mas pisa cu principionan di responsabilidad y integridad cu un cargo publico ta exigi.

Nan sosten continuo, na momento cu tin duda publico serio claro, ta pone e credibilidad di henter e Gabinete den duda y ta mina confiansa publico den e gobierno nobo.

Na lugar di pone un standard pa transparencia y conducta legal, e posicion di e Gabinete ta parce di normalisa – hasta hustifica – fayo den responsabilidad publico.

Haciendo esaki, nan ta faya no solo nan mes sino tambe e ciudadanonan cu nan a hura di sirbi.

Segun Tisa LaSorte:

Combersacion tocante contribucion mas husto di sector hotelero mester ta cu representantenan di e sector

Manera ya caba a ser publica, recientemente prome minister Mike Eman a reuni cu directiva di Camara di Comercio (KvK). Durante e reunion, e punto cu a bin dilanti tabata e necesidad pa logra un contribucion mas husto di e sector hotelero na desaroyo di pais Aruba. Reaccionando riba esaki, CEO di AHATA Tisa LaSorte a remarca cu combersacionnan tocante contribucion mas husto di e sector hotelero mester tuma luga cu esnan cu conoce e sector bon.

Segun e noticiero local Noticia Cla a reporta, e reaccion di e CEO di Aruba Hotel and Tourism Association (AHATA) a bin despues cu KvK a reuni cu prome minister Eman y a indica cu e topico di necesidad pa logra contribucion mas husto di e sector hotelero na desaroyo di Aruba tabata un punto importante di dialogo.

Gobierno di su banda, segun e mandatario, no lo impone nada, pero mas bien ta propone un dialogo constructivo pa yega na un acuerdo unda e sector por contribui un tiki mas den forma di pago di salario di nan empleadonan, pero tambe locual e sector ta aporta na caha di gobierno.

CEO di Aruba Hotel & Tourism Association (AHATA) a indica na e portal di noticia local cu e combersacion tocante e topico aki "mester tuma luga cu representante di hotel cu conoce e realidad di e sector, e inversionistanan cu a acepta e invitacion pa crea trabou na Aruba y sostene e economia, y pa basa e combersacion riba datos real y no sentimento y rumor."

Anteriormente tambe a ser publica cu gremionan comercial, esta AHATA, CUA y ATIA, a manda un carta pa Camara di Comercio (KvK) y Gobierno di Aruba rectificando cu e organisacion di registracion no ta representante oficial di e sector priva ni ta un organisacion oficial di dunador di trabou.

Segun definicion di ILO (International Labour Organization), solamente gremio na cual companianan priva ta scoge di ta miembro, ta considera un gremio di dunador di trabou.
Aunke Camara di Comercio ta un Sui Generis, e ta un organisacion cu ta cay den sector publico y tin un responsabilidad oficial como consehero di gobierno y registracion di compania na Aruba pa gobierno.
Como tal, e gremionan comercial ta clarifica cu Gobierno ni comunidad por considera Camara di Comercio como un instancia cu tin derecho pa ta voz di dunador di trabou den e sector priva.

Wardacosta di Caribe a inverti hopi den personal den 2024

Gobierno Hulandes a informa cu Wardacosta di Caribe a inverti hopi aña pasa den formacion y educacion di personal. E meta di gobierno ta pa Wardacosta crece bira un organisacion cu por opera independientemente 24/7 e aña aki. Pa e motibo ey mas o menos 70 funcion full-time lo ser agrega.

Wardacosta di Caribe ta e vinculo maritimo den e cadena di aplicacion di ley di e parti Caribense di Reino. Tareanan ta ser ehecuta pa Aruba, Corsou, Sint Maarten y e entidadnan publico Bonaire, Sint Eustatius y Saba. Wardacosta ta duna servicio manera buskeda y rescate, pero e trabou ta encera tambe tareanan di investigacion y supervision y e lucha contra traficacion di hende, contrabanda di droga y hende y inmigracion iregular.

E transformacion den un organisacion di 24 ora ta nifica cu Wardacosta tambe por ser desplega continuamente pafo di casonan di emergencia. E desaroyo aki, segun e gobierno Hulandes, ta rekeri un inversion den personal y ekipo. E meta ta pa traha pa medio di e asina yama Accion Policial Impulsa pa Inteligencia (IGP). Esaki ta basa riba recaudacion, procesamento, enrikecimento y analisis di informacion na tempo, dentro di e cuadronan legal.

Como gerente y doño di presupuesto, ministerio di Defensa ta responsabel pa Wardcosta. Ademas ministerio di Defensa por lo general tin un barco di stacion den Caribe, sinembargo den e prome parti di aña pasa no tabatin ningun barco di stacion presente. Esaki tabata debi na cu e marina tabata desplega den Laman Mediteraneo y Laman Cora pa varios mision.

Ademas, gobierno Hulandes ta indica, Wardacosta a hay'e confronta cu problema debi na scarsedad di personal y problemanan tecnico, y menos dia di nabegacion tabata envolvi. Esaki tabata specialmente berdad pa e barco Panther na Aruba. E inicio di e proceso di reemplaso a ser considera un di e proyectonan di ekipo mas importante pa 2024. E proyecto di capacidad di radar di costa di Windward Islands tambe a cuminsa aña pasa.

Reduccion di costo di bida ta un punto primordial pa gobierno nobo

Continuando cu e topico di economia, Gabinete AVP-FUTURO ta splica detayadamente den nan programa di gobernacion kico ta e strategianan cu nan lo implementa pa logra un maneho economico inclusivo. E meta di e maneho ta pa mehora e poder di compra; baha e costo di bida; baha gasto y agilisa e proceso di haci negoshi; mehora e clima di inversion; stimula participacion mas amplio di comunidad den economia; stimula diversificacion di Aruba su economia; y stimula un economia mas sostenible y duradero.

Pa baha gasto di vivienda Gabinete AVP-FUTURO lo evalua e posibilidad di subi e "huursubsidie" pa hogarnan cu ta depende di un entrada minimo; lo investiga e nivel di competencia den e mercado di hipoteca; y lo implementa un maneho di vivienda ("Plan di Maneho pa Vivienda") pa stimula construccion y disponibilidad di mas cas pa huur riba mercado di vivienda.

Gobierno lo stimula doño di edificio den centro di San Nicolas y Oranjestad pa converti e segundo piso den vivienda, evalua posibilidad pa ofrece huurdo un subsidio pa yuda paga huur y un deduccion riba inversion adicional na e doño pa gasto di reparacion y mantencion.

Ademas di esaki Gabinete AVP-FUTURO lo studia e posibilidad di converti scolnan bandona den vivienda mixto pa hoben y adulto mayor; lo inicia dialogo pa permiti Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA) duna prestamo na interes reduci na Fundacion Cas pa Comunidad Aruba (FCCA) pa construccion di vivienda social; y lo evalua si por amplia e suma cu Fondo di Garantia ta duna pa cubri e "eigen inbreng" di famia cu tin cu fia placa pa construi un cas pa nan mes.

Gobierno tin den nan plan tambe regula mercado di "short term vacation rental"; limita posibilidad pa persona no residente cumpra cas na Aruba; y implementa un tarifa di grondbelasting diferente pa doño di propiedad cu no ta residente y un suma di registracion pa "short term vacation rentals".

Baha gasto di utilidad tambe ta un punto di atencion y pa logra esaki Gabinete AVP-FUTURO lo baha prijs di gasolin y diesel door di reduci accijnzen gradualmente; lo stimula e transicion pa energia limpi, entre otro, door di traha mas parke solar cu lo provee coriente limpi y na un prijs reduci, pa economia y henter comunidad, cu atencion special pa famia cu ta depende di un entrada abou; y lo crea un programa di subsidio pa compra di panel solar pa cas pa yuda baha e gastonan di coriente structuralmente.

Pa baha gasto di schoolgeld, aircogeld y creche gobierno lo, entre otro, reactiva e plan pa instala panel solar na tur scol cu e meta di baha e gasto di coriente pa cubri "aircogeld" y "schoolgeld" y asina baha e gasto di scol pa mayor; y lo evalua e sistema di financiamento di enseñansa cu e meta pa baha gasto di scol y creche pa famia y percura un stabilidad financiero pa scolnan.

Pa baha gasto di transporte Gabinete AVP-FUTURO lo evalua y restructura Arubus y studia e efectividad di un sistema di "bus di bario" mas chikito y sostenible cu orario cu transporte 'gratis' pa adulto mayor y hoben; y lo restructura e rutanan pa brinda mas acceso na mas parti di e poblacion

Baha gasto y agilisa e proceso di haci negoshi ta un punto di atencion esencial pa e gabinete nobo. Pa logra e meta aki gobierno lo crea un portal digital pa centralisa tur permiso.

E "One-Stop-Shop" pa permiso comercial, lo stimula un acercamento integral, mehora sinergia y colaboracion entre departamentonan concerni pa entrega tur peticion pa permiso den seis siman desde cu a entrega e peticion.

E meta principal ta pa tur ministerio cu ta duna permiso pa comercio, manera ministerio di Economia, ministerio di Husticia, ministerio di Turismo, ministerio di Salubridad Publico coopera pa haci e "One-Stop-Shop" un realidad, incluso cambio di legislacion y percura pa pone personal disponibel.

Pa mehora e clima di inversion, gobierno lo duna incentivo fiscal pa inversionnan den agricultura comercial, economia blauw, sector di tecnologia financiero, energia renobable, industria creativo y inversion den centro di San Nicolas y Oranjestad; y lo mehora e proceso di otorgamento di tereno comercial cu enfasis riba inversion den agricultura comercial, economia blauw, sector di tecnologia financiero, energia renobable, industria creativo y centro di San Nicolas y Oranjestad.

Pa Gabinete AVP-FUTURO diversificacion di economia ta un punto primordial y necesario. Pa por logra esaki gobierno lo enfoca riba cooperacion economico cu paisnan den region manera Colombia, Panama, Surinam y Caribe Hulandes, y pa mehora e comercio den region lo purba yega na tratado pa evita 'double taxation'.

Desaroyo di sector di FINTECH ta importante. E estudio di United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean (UN-ECLAC) lo forma e base pa implementacion di maneho pa pusha e desaroyo di e sector FINTECH y diversifica Aruba su economia.

Tambe gobierno lo intensiva y expande esfuersonan pa crea un economia basa riba conocemento y atrae institutonan Europeo y internacional pa establece na Aruba; y lo implementa maneho pa atrae digital nomads y empresario independiente (zzp-ers);

Pa facilita y stimula crecemento economico, Gabinete AVP-FUTURO lo implementa un Agenda di Inversion. E Agenda di Inversion ta un plan multinacional di inversion publico cu lo contribui na un minimo stipula di crecemento di Aruba su economia.

E Agenda di Inversion lo enfoca riba renobacion y mantencion di scolnan; revitalisa centro di Oranjestad cu vivienda, area pa actividad social; revitalisa economia, vivienda y bida social den San Nicolas y vecindario; lo analisa e posibilidad di construccion di un terminal di Fast Ferry y waf na San Nicolas; desaroyo di e tereno di RDA; transicion di energia fosil pa energia renobabel pa baha gasto di energia y mehora medio ambiente; y reactiva e plan di panel solar pa tur scol, cuminsando cu scolnan publico cu e meta pa baha e consumo di coriente y baha gasto di scol pa mayor.

E Agenda di Inversion lo enfoca tambe riba embeyecemento di bario den tur districto cu cas pagabel y areanan "berde" pa recreacion, practica di deporte y actividad social; construccion cas social duradero; y construccion di proyectonan di vivienda duradero pa adulto mayor.

E plan tambe ta inclui construi un Agri Innovation Park y stimula produccion di berdura y fruta local cu tecnologia moderno di horticultura; stimula e desaroyo di industria creativo; stimula e desaroyo di negoshi chikito y mediano pa ciudadano comparti mas den economia di Aruba; stimula desaroyo di industria di tecnologia digital, automatisacion, tecnologia financiero, etc.; y mantencion di infrastructura, edificionan publico, edificionan publico den centro di Oranjestad y San Nicolas, atraccionnan turistico y instalacionnan di companianan di utilidad.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Cu Hulanda envolvi... Nada ta cana normal...

Nos asuntonan cu ta concerni Hulanda tambe, ta sigui duna problema. Aki tin dos asunto separa: e ley di supervision financiero cu no a keda cla, y e nombramento di e ultimo ministro cu falta den e gabinete nobo. Den ambos caso nos ta keda mira cu aparentemente politico(nan) tin un interes di propaga e asuntonan aki sin conta henter e berdad.

Den e caso di e ley di Reino pa supervision financiero nos ta yegando na fin di april sin un propuesta entrega na Staten di Aruba, mucho menos uno entrega na Tweede Kamer pa 1 di mei proximo. Como si ta trata algo masha 'normal', ta anuncia cu secretario di estado Hulandes a dicidi cu no ta warda mas y ta impone e medida di aumenta e interes cu Aruba mester paga, di 5,1% te na 6,9%. Pregunta cu nos no ta mira ningun caminda: Hulanda ta impone un sancion riba gobierno di Aruba, si e responsabilidad pa no tin un propuesta na Tweede Kamer na tempo, ta di ambos gobierno? No, pero nos no a tende grito di protesta di gobierno di Aruba, anto nos mester supone cu e responsabilidad pa e tardanza ta na banda di Aruba.

Seguidamente e pregunta: ken na Aruba ta culpable anto, e gabinete actual o promer ministro anterior cu te na ultimo tabata intimamente involucra den e negociacion tocante e ley? Claro cu nos lo haya awor un tiramento di culpa riba otro unda lo ta dificil pa conclui ken tin razon o no. Awor nos por tende cu tur cos ta pega ainda riba un supuesto analisis di Fondo Monetario Internacional (IMF) encuanto e normanan presupuestario cu mester bin na vigor cu e ley nobo, pero den tur e tempo recien aki, nos a tende exactamente un politico expresa preocupacion pasobra e conseho di e organismo internacional aki ta tardando demasiado. Nos mester conclui anto cu casi tur tabata contento cu e tardanza, pasobra tanten esey tabata andando, no mester a tuma posicion ni pro, ni contra e ley, cu e bentaha cu semper lo tin e contrincante politico local pa culpa. Te ki dia Aruba ta keda presencia e tipo di wega aki sin tuma paso? Awor, manera semper, ta na nos como pueblo pa paga e cuenta aki, cu ta core den decenas di miyones di interes extra pa aña. Envez di baha gasto di interes, den e tempo dificil cu ta warda nos, ta parce mas importante pa hunga e wega di culpa otro y no actua cu diligencia na fabor di comunidad. Ta pesey ta mihor pa conclui cu tur dos banda a sacrifica nos interes na fabor di interes politico partidario.

Candidato ministerial a bira 'controversial'? E otro asunto cu tin di haci cu papel di Reino ta toca solamente e partidonan den e actual coalicion. E incertidumbre encuanto nombramento di e ministro faltante pa completa e equipo di gobierno a cuminza bira otro circo politico mas. Segun e informacion duna localmente, tabata falta un informe di servicio di impuesto tocante e conducta den pasado di e candidato, cu pa un of otro motibo a tarda masha hopi mes. Cu e entrega di e rapport aki na Gobernador, ta duna e impresion cu pronto lo tin un claridad riba e asunto. Sin embargo, e propio promer mandatario den rueda di prensa ta duna e impresion, tratando na mes momento di no duna detaye indebido di su entrevista confidencial cu Gobernador, cu ainda tin problema na horizonte. Den un anterior Editorial nos a splica cu e proceso di screening na Aruba, segun ley local, ta solamente parti di e evaluacion cu ta tuma lugar, pasobra mester acepta e candidatonan na nivel di Corona pa nan por bira ministro. Claro cu semper politico local ta purba tapa e aspecto aki, cu no ta conveni pasobra e ta pone e poder di nombramento local den un luz di menos relevancia; nan no gusta admiti cu tin otro riba nan cabez cu finalmente mester dicidi ken ta bira ministro. Claro cu no por spera di promer ministro cu e ta bay divulga asunto confidencial discuti den e encuentro cu Gobernador, pero ta dificil pa nos kere cu e solo hecho cu servicio di impuesto a tarda tanto cu duna conseho, ta e unico obstaculo na caminda pa nombramento. Nos mester djis recorda algun proceso di evaluacion anterior unda no tabatin obhecion local, cu asina mes a pega despues riba mal reputacion di un politico den e evaluacion Hulandes, loke a conduci na rechazo di su candidatura. Mas recientemente, despues di hopi presion di su partido (nobo) a logra cu Hulanda a sucumbi pa presion, pa mira despues con su actuacion a conduci na e promer invasion hudicial riba centro di gobernacion, paralizando tur trabao pa haci un investigacion amplio eyden. Naturalmente esaki tabata un berguenza grandi, cu medionan di comunicacion a trata cu un cierto man suave, pa no aumenta e berguenza cu gobernacion a pone na cara di pueblo. En todo caso, nos por imagina cu Hulanda na e momento aki ta pensa cu "más vale prevenir que lamentar" y ta hibando un escrutinio riguroso den e caso actual, mientras e 'tardanza' local ta sirbi como cortina di huma pa desvia atencion di e berdadero problema. Ohala no ta asina, pero mester considera cu na e altura aki, ya e candidato por a bira asina 'controversial' cu e mihor opcion ta pa propone otro candidato... Na otro pais ta resolve e problema asina, dunando e candidato revoca un otro bunita puesto, pero na Aruba esey no ta traha asina...

KvK ta para pa tur sector di Aruba

Camara di Comercio y Industria Aruba ta fungi como un "umbrella organization" cu ta representa y salvaguardia actividad economico na Aruba como e representante di comercio y industria di Aruba conforme stipulacion den ley (articulo 1.1 di e Landsverordening op de KvK). Pues, KvK ta un institucion independiente institui pa ley cu ta duna conseho solicita y/of no solicita na Gobierno relaciona cu e desaroyonan economico na Aruba. KvK ta haciendo esaki ya pa 95 aña caba.

KvK ta reuni regularmente cu e Minister encarga cu Economia y cu Minister President encuanto diferente puntonan cu tin influencia riba e economia di Aruba. Alabes, KvK ta reuni cu otro stakeholders clave, manera gremionan comercial y sindical, organisacionnan di diferente sector, departamentonan y companianan gubernamental, cu enfoke riba e economia di Aruba y e interes general.

Durante e proceso di formacion di e Gobierno nobo, KvK a wordo specificamente pidi door di e formadornan pa duna informacion riba cierto topico y KvK a cumpli y a duna e informacion cu a wordo pidi. Despues di e instalacion di e Gobierno nobo, KvK tabatin un reunion di introduccion cu Minister President. Minister President ta reconoce e importancia di KvK como un institucion independiente pa duna conseho, en bista cu KvK ta considera y boga pa e interes general di tur sector. Durante di e reunion cu Minister President a delibera riba 12 punto di atencion importante y urgente cu ta regarda pais Aruba den su totalidad, entre otro e situacion di Bubali Plas, escasez laboral, transparencia den finanzas publico y gastonan di Gobierno.

Reconociendo e representacion di comercio amplio di KvK y su experticio, Gobierno di Aruba ta inclui KvK den diferente deliberacionnan y plataforma, manera Dialogo Social. E participacion aki ta refleha practicanan den otro economianan regional, por ehempel den CARICOM.

Cu un conexion directo cu 20,000+ negoshi registra na Aruba, KvK ta un link di comunicacion vital entre Gobierno y e sector comercial. KvK ta ricibi feedback continuo di hopi comerciante y tambe otro institucionnan via corespondencia, reunionnan y surveys y ta uza e feedback aki pa boga pa atende e preocupacionnan comparti. E tarea aki ta central den e mision

di KvK.

Teniendo na cuenta e diferente retonan cu tanto e sector comercial como tambe pais Aruba tin nos dilanti, KvK ta reitera su posicion cu lo sigui duna su aporte y traha estrechamente cu Gobierno y demas stakeholders, incluyendo e gremionan comercial, na bienestar di e sector comercial y Aruba en general.

Otmar Oduber:

PPA su pregunta na Mike Eman y Gerlien Croes ta cu si nan a cumpli cu ley

Segun e ley cu ta regula integridad di candidatonan pa bira minister y ministernan ta papia di un (1) formado. Pero na Aruba nos conoce dos (2) formado, esta formado Eman y Croes. Kisas p'esey nos ta mira Eman so ta atende e asunto di Mike de Meza?

Segun e ley aki hamas e formadonan por a propone na Gobernador pa Mike de Meza ta un candidato pa bira minister si e no por a pasa e screening (articulo 2 te 8 inciso 1 di e ley) y conforme e mesun ley (articulo 8 inciso 2) mester a notifica de Meza por escrito cu e no a pasa screening "From Day One" Asina de Meza na su turno por a dicidi di busca su derecho y bay corte fo'i masha dia caba

E ley di screening di minister ta hopi duidelijk y ta stipula exactamente kico e formadonan por haci y kico no. E ley ta bisa den un di su articulonan cu for di e momento cu un di e consehonan ta negativo riba un candidato pa minister, cu esaki no por wordo presenta na Gobernador (articulo 8 inciso 1). Tambe e mesun ley aki ta stipula e responsabilidad y deber di e formadonan pa notifica por escrito e candidato pa minister cu no a pasa e screening.

Pregunta ta keda cu si e pasonan aki stipula den e ley cu e propio parlamentarionan di e tempo ey na 2021 a aproba, awe na 2025 a wordo ehecuta y cumpli cune. Ta parce te awo cu esaki no ta e caso, paso sino Sr. De Meza lo por a bay busca su derechonan ya caba fo'i basta dia na corte y no te awo cu ya tur otro minister a huramenta pa algun siman caba, paso e screening di Sr. De Meza a cuminsa hunto cu tur e otro nan. Esaki ta significa cu e formadonan NO a cumpli cu nan deber segun ley y ta motibo tambe cu un carta lo sali pa Minister President Eman, invitando su persona pa bin responsabilisa y duna informacion na Parlamento di e pakico e formadonan no a cumpli cu ley y cu si ta e caso cu a cumpli, anto e ora dicon te ainda ta wardando ariba un decision di Sr. De Meza ?

E tardansa aki den nombra un di 7 minister ta tumando demasiado largo y ta creando un iresponsabilidad di parti di e formadornan pa tin un gobierno competente pa atende cu e responsabilidad cu un gobierno digno mester por asumi. Ya ta bay pa 5 luna cu e resultado di eleccion ta conoci y ainda e gobierno aki no por caba di keda completa pa asina asumi su responsabilidadnan.

E cartera di infrastructura ta asina importante pa e desaroyo di nos economia. Maneho di e propiedadnan di ex refineria ta asina crucial den e desaroyo di e area pariba di nos isla y muy en special pa San Nicolas, mas ainda e desaroyo grandi cu ta activando awo cu e hotel ta bay habri pariba y cu e vision di un "San Nicolas Cultural and Heritage City" cu ta hayando bida conforme e vision treci dilanti pa e ex minister di Turismo, Cultura y Infrastructura y actual parlamentario pa PPA, señor Otmar Enrique Oduber.

Di otro banda tin tur comprension pa sr. de Meza cu kier claridad y tin e derecho tambe di haya un trato husto y conforme e espiritu di leynan. Ley mester sirbi pa duna proteccion y siguridad legal pero tambe mester ta husto y cumpli cu su meta. Ley nan no ta wordo crea pa wordo uza den perhudica un persona of pa wordo interpreta subhetivamente. Mescos mester respeta institutonan y spera di nan tambe cu nan ta actua na un forma ehemplar y obhetivo.

Durante e siman aki e carta lo sali pa asina e formadornan por trece claridad riba e proceso hiba. Cu si esaki a bay conforme ley y cu si a cumpli cu e ley cu e propio ministernan actual a acorda como ley na 2021 ora na tawata asumi e cargo di parlamentario, incluyendo den e caso aki Sr. De Meza cu tambe a vota na fabor di e ley aki.

Fraccion di PPA ya caba na cuminsamento di e proceso aki di screening a mustra riba e hecho cu e ley ta bay hopi leu y cu un evaluacion y reconsideracion di no solamente e ley aki ta na su lugar, pero tambe di e ley di "kiesverordening" cu no cuadra cu e necesidadnan actual di 2025.

Artikel 8

1. De formateur bevordert geen voordracht tot de benoeming van een kandidaat indien:
   a. de voordracht zich niet verdraagt met de uitkomst van enig in artikel 2, eerste lid, bedoeld onderzoek;

Pagina 8 Afkondigingsblad van Aruba 2021 no. 203

   g. de kandidaat geen regeling betreffende de betaling van belastingen of premies heeft getroffen of een zodanige regeling niet of niet volledig is nagekomen;
2. Indien een kandidaat niet zal worden voorgedragen tot benoeming als minister, deelt de formateur hem dit zo spoedig mogelijk schriftelijk mee onder vermelding van de reden daarvan.

2021 no. 203

AFKONDIGINGSBLAD VAN ARUBA

LANDSVERORDENING van 17 december 2021 houdende regels betreffende de integriteit van kandidaat-ministers en ministers (Landsverordening integriteit ministers)

Uitgegeven, 22 december 2021

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie, a.i.
J.H.E. Croes

Problemanan di salud specifico pa hende muhe no ta ricibi hopi atencion na Hulanda

(NLTimes)—Hende muhenan Hulandes no ta ricibiendo suficiente atencion for di e sistema di cuido medico, segun expertonan a conta Tweede Kamer e siman aki. Nan ta indica cu no tin suficiente atencion ni investigacion riba e condicionnan di salud cu ta afecta principalmente hende muhe. Hulanda ta kedando atras compara cu otro paisnan Europeo den e prioridadnan di salud pa hende muhe, y e consecuencianan ta amplio y costoso.

"Enfermedadnan di hende muhe no ta un punto di enfoke akinan, y esey tin un efecto enorme riba salud y bienestar mental di hende muhe," segun ginecologo Judith Huirne, ken ta papia na nomber di Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG).

Huirne, ken ta traha na Amsterdam UMC, a adverti e parlamentario cu falta di investigacion medico riba enfermedadnan specifico pa hende muhe ta resulta den diagnostico cu ta falta of cu ta incorecto. Esaki ta causa mas enfermedad y ausencia for di trabou entre hende muhe, y ta costa e economia Hulandes mas cu 7 biyon euro den gasto di cuido medico y ausencia laboral.

Pa mustra cu e situacion ta urgente, Huirne a referi na un clinica di salud pa hende muhe cu a habri na Amsterdam UMC pa e 9.000 empleado hende muhe di e hospital. E clinica ta ofrece cuido directo y specialisa pa condicionnan cu ta afecta principalmente hende muhe. "E cantidad di cita a explota den e prome tres luna," Huirne a bisa. "Apenas den e prome grupo di decenas hende muhe, nos a encontra 292 dia di ausencia laboral den e tres luna cu a pasa causa pa condicionnan specifico pa hende muhe. Esaki ta mustra con grandi e problema aki realmente ta."

Huirne a conta parlamentario cu acceso rapido na cuido for di doctor cu ta specialisa den problema di salud specifico pa hende muhe ta reduci hopi e atraso den diagnostico y tratamento. Psikiatra y profesora Iris Sommer tambe a duna su testimonio den e sesion. El a critica e falta di investigacion cientifico riba e efectonan di hormoon estrogen riba funcion cerebral y tratamento medico.

"Tin oportunidadnan enorme aki pa hende muhe den y despues di menopausa, pero seguramente tambe pa mucha muhe den pubertad y hende muhe cu sindroma premenstrual," Sommer a bisa.

El a bisa cu investigacion mas dirigi por mehora resultado di tratamento y salud mental pa miyones di hende muhe Hulandes. Sin inversion, preguntanan medico importante ta keda sin respuesta y e cuido ta sigui cay atras.

Ambos experto a pidi gobierno pone salud di hende muhe como un prioridad nacional. Nan a insisti parlamento duna fondo dedica y investigacion pa temanan medico specifico pa hende muhe y tambe aborda loke nan a describi como desigualdad sistematico den e manera cu e sistema di salud ta trata hende muhe.

USDA ta retira plan pa limita nivel di salmonella den galiñanan crudo

(AP)—E Departamento di Agricultura Mericano no lo exigi companianan di galiña pa limita e bacteria salmonella den nan producto, parando un esfuerso di e Administracion Biden pa preveni intoxicacion alimentario for di carni contamina.

E departamento a bisa diahuebs cu e ta retirando un regla cu a ser proponi na augustus despues di tres aña den desaroyo. Oficialnan di e Servicio di Inspeccion y Seguridad Alimentario di USDA a menciona cu mas di 7.000 comentario publico a ser considera, y nan a bisa cu lo "evalua si mester actualisa" e regulacionnan actual riba salmonella.

E regla lo a exigi companianan di galiña mantene un nivel di bacteria salmonella abou di un cierto limite y haci test pa presencia den seis variante mas relaciona cu e enfermedad, incluyendo tres den calacuna y tres den galiña. Si e nivel pasa e standard of si cualkier di e variantenan ser encontra, e galiña no por ser bendi y lo keda suheto na un yamada pa debolbe, segun e propuesta.

E plan tabata enfoca pa reduci un calculacion di 125.000 infeccion di salmonella for di galiña y 43.000 for di calacuna tur aña, segun USDA.

Na nivel general, salmonella ta causa 1.35 miyon infeccion anual, mayormente via cuminda, y alrededor di 420 morto, segun e Centro di Control y Prevencion di Enfermedadnan (CDC) di Merca.

E retiro a ricibi aplauso for di National Chicken Council, un grupo comercial di e industria cu a bisa cu e regla proponi no tabata legalmente solido, a malinterpreta ciencia, lo a subi costonan y crea mas desperdicio di cuminda, "sin ningun impacto significativo riba salud publico."

"Nos ta sigui compromete na reduci salmonella y ta apoya completamente e regulacionnan y politicanan di seguridad alimentario basa riba ciencia solido," segun Ashley Peterson, vice-presidente mayor di ciencia y asuntonan regulatorio di e grupo.

Pero e movida a atrae critica inmediato for di defensornan di seguridad alimentario, incluyendo Sandra Eskin, un ex-funcionario di USDA cu a yuda redacta e plan. Eskin a bisa den un declaracion cu e retiro "ta manda un mensahe cla cu e iniciativa 'Make America Healthy Again' no ta worry cu e miles di hende cu ta bira malo for di un infeccion di salmonella prevenible relaciona cu galiña."

Sarah Sorscher, di e Center for Science in the Public Interest, a compara e regla proponi como un victoria di seguridad alimentario similar na e decision di 1994 pa prohibi cierto variante peligroso di e bacteria E. coli den carni moli despues di brotenan mortal.

"No tin duda: Pa manda mas salmonella na restaurantnan y supermarketnan lo sigur haci Mericanonan mas malo," Sorscher a bisa.

Mas tempran e luna aki, USDA a anuncia cu e lo atrasa aplicacion di un regla final cu ta regula nivelnan di salmonella den cierto productonan di galiña pa seis luna. E aplicacion, cual tabata programa pa 1 di mei, awor ta cuminsa dia 3 di november.

Esaki ta cubri cumindanan manera "frozen chicken cordon bleu" y platonan di galiña Kiev cu ta parce completamente cushina pero a ser solamente calenta pa set e masa. Cierto productonan aki tabata relaciona cu un minimo di 14 brote di salmonella y un minimo 200 caso di enfermedad desde 1998, segun CDC.

Johnny Kleinmoedig ta permanentemente prohibi di eherce funcion di notario

(CuraçaoChronicle) - Ex notario Johnny Kleinmoedig a keda permanentemente kita for di su posicion a causa di mal conducta financiero prolonga, incluyendo labamento di mas di 1.4 miyon florin y su rol den actividadnan di labamento di placa. E decision aki a keda confirma pa corte.

E decision ta bini despues di un caso criminal y disciplinario largo, cual a revela cu

Kleinmoedig consistentemente tabata den violacion di su responsabilidadnan profesional y a daña severamente e confiansa di su clientenan.

E corte a haya cu e ta comproba cu durante un periodo di mas di 10 aña, Kleinmoedig a laba fondo for di tercer partidonan y a transferi nan na su propio cuentanan. Den 2023, el a keda temporariamente suspendi y den 2024, el a keda sentencia na 6 luna di detencion condicional y 240 ora di servicio na comunidad.

Segun corte, Kleinmoedig no a actua den e interes ni di su clientenan ni di sociedad, sino cu su motivacion tabata simplemente su beneficio financiero.

Cu e decision aki, Kleinmoedig su despido awo ta final y permanente, cual ta nifica cu e no ta permiti practica e carera di notario mas.

Ministernan di islanan CAS ta condena Baudet su remarcanan como “colonial y un falta di respet”

(CuraçaoChronicle) - Ministernan Plenipotenciario di e paisnan CAS (Curaçao, Aruba y Sint Maarten) a trece dilanti preocupacionnan serio ayera durante e Conseho di Ministernan di Reino tocante comentarionan recien haci pa Parlamentario Hulandes Thierry Baudet, cual a keda percibi ampliamente como “denigrante, un falta di respet y colonial.”

Baudet, lider di e partido Forum voor Democratie, aparentemente a sugeri cu si 300,000 pa 500,000 ciudadano Hulandes reloca pa St. Maarten, e isla lo bira “completamente di nos” y cay “bao control” di Hulanda. Tambe el a propone pa e islanan Caribense di Reino cay bao di un punto pa experimentonan economico, comparando esaki na Hong Kong y dubai, mientras tambe el a sugeri e explotacion di recursonan natural den awanan cercano.

E remarcanan aki cu el a haci siman pasa tabata durante un debate di comite parlamentario y a ricibi critica inmediato for di representantenan di

e parti Caribense di e Reino. “Nos a papia tocante esaki den detaye,” el a bisa cu Secretario di Estado pa Relacionnan di Reino Zsolt Szabo despues di e reunion. “Henter e Gabinete ta distancia su mes di e remarcanan. Nos gobierno su politica ta basa riba respet mutuo y igualdad. Nos lo lag’e te ey, mirando cu esakinan tabata comentario di un parlamentario individual y parlamento ta goberna su propio asuntonan.”

Szabo tambe a agrega cu e no ta anticipa cu e remarcanan lo afecta e relacion di labor entre e gobiernonan di Hulanda y paisnan den Caribe.

A pesar di e garantia aki, e incidente un biaha mas a trece dilanti topiconan sensitivo den e Reino, particularmente tocante con ta dirigi na e partnernan den Caribe y ta trata nan den discursonan politico Hulandes.

Organisacionnan educativo Hulandes rabia ta retira for di combersacion cu Secretario di Estado

(Nu.nl) – Nuebe organisacion educativo a para consulta cu gobierno riba plannan di recuperacion di educacion. Nan ta rabia riba e austeridad cu gobierno kier implementa.

E organisacionnan tabata den discusion cu Secretario di Estado Mariëlle Paul (Educacion) pa hopi tempo tocante plannan pa restaura calidad di enseñansa primario. E gabinete a anuncia e plannan di recuperacion den e acuerdo principal. Pero e sindicato ta sinti poco confiansa despues di recorte nobo di enseñansa den e memorandum di spring.

Ta p’esey nan a para e combersacionnan, nan a anuncia den un comunicado conhunto diahuebs. E organisacionnan ta rabia pa e recorte nobo di 400 miyon euro den henter e sector di enseñansa. Esaki ta ademas di e cortamento di 1.1 biyon euro cu Eerste Kamer a adopta na comienso di april.

E gabinete ta kitando entre otro e Regla pa Oportunidad pa Enseñansa. Esaki lo spaar 177 miyon euro. Scolnan ta uza e placa ey, entre otro, pa sostene alumnonan vulnerabel.

E sector di enseñansa ta kere cu un strategia conhunto entre gobierno y organisacionnan educativo ta necesario pa mehora calidad di enseñansa.

“Lamentablemente, nos tin cu conclui cu no por tin ningun pregunta di comunidad mas awor cu e coalicion ta haciendo escogencianan cu ta mina educacion,” e organisacionnan ta skirbi. “Pero tanten cu e recorte aki ta colga riba e mercado, nos no ta mira espacio pa sigui cu e

discusion.”

Secretario di Estado Paul ta decepciona cu e organisacionnan a retira for di e consulta. Pero e ta compronde tambe “cu hendenan den enseñansa ta rabia pa e recortenan adicional,” el a bisa ANP. “E lo ta un reto enorme pa carga e cortamento aki y na mes momento traha riba e ambicionnan di e acuerdo principal riba enseñansa”. Segun Paul, e charlanan tabata den un fase avansa. Segun el a bisa, e plannan por a ser presenta na e miembronan di e organisacionnan educativo dentro di un periodo cortico. E organisacionnan educativo tambe ta bisa cu nan tabatin “bon discusion” cu e Secretario di Estado. Paul ta bisa cu ainda e ta “considerando e situacion cu a surgi” awor cu e combersacionnan a ser para.

3.432 Hulandes a ricibi cinta real; E cantidad di mas halto pa Rey Willem-Alexander

(NLTimes) – Rey Willem-Alexander a otorga cintanan real na 3.432 persona durante e lintjesregen riba, un record personal pa e Rey y e cantidad di mas halto for di 2010, ora cu Reina Beatrix ainda a otorga e honornan real e dia prome cu celebra e cumpleaños di e monarca.

Aña pasa, 3.375 hende a ricibi e reconocemento pa Dia di Rey; e aña prome cu esey tabata 2.832. E aumento ta debi cu mas hende ta comprometi cu sociedad, e Capitulo pa Ordonan Civil a bisa den un comunicado. “Nos ta activo den e clubnan deportivo y den e centro di comunidad. Den misa, snoa, y moskee. Cu hende grandi, of cu refugiadonan.”

Den e lista di distincionnan real, “bienestar” ta ser menciona mas cu 1.300 biaha como un motibo pa otorga un medaya. E termino “bida religioso” ta aparece casi 1.000 biaha, deporte mas cu 500 biaha, y combati pobresa 100 biaha. 29 persona a ricibi medaya pa yuda refugiado y solicitantenan di asilo. Probablemente nan ta inclui e cinco boluntarionan di COA na ken Minister Marjolein Faber di Asilo no kier a otorga un medaya, causando consecuencianan politico grandi.

E persona di mas edad cu a haya un cinta awe ta P.S. Roeland di 97 aña di Alblasserdam. E tabata un organisador boluntario den e misa entre 1968 y 2018 y ainda ta envolvi den un organisacion di hende grandi local. E persona mas hoben ta Sjoerd de Graaff di 25 aña di Capelle aan den IJssel. Como mucha, el a bira envolvi cu e radio emisora local, cu e ta lidera awor. Tambe e ta hunga un rol importante na un emisora local na Amsterdam. Ambos a ser nombra Miembro di Orden di Oranje-Nassau.

Rotterdam a otorga e cantidad mas halto di distincionnan real e aña aki, otorgando un medaya na 50 persona. Na Amsterdam, 43 persona a haya un distincion real, 42 na Den Haag, y 38 na Utrecht. Vlieland ta e unico municipio unda no a otorga ni un medaya. Cuater municipio a honra un residente - Uitgeest, Baarn, Eemnes, y Doesburg.

Mescos cu den tur añanan anterior, mas homber cu muhe a ricibi un distincion real, aunke e diferencia ta bahando poco poco. E aña aki, 37.1% di e medayanan a bay pa hende muhe, compara cu 35.8% aña pasa.

Hende muhe tin mas chens di ricibi e distincion di mas abou, Mid van de Orde van Oranje-Nassau. Esaki ta bay principalmente pa personanan cu ta haci hopi trabou boluntario den nan mesun pueblo of ciudadnan. Di tur e hende muhe cu a ricibi medaya e aña aki, 91.6% a ricibi esun aki, compara cu 87.3% di hende homber. Hende homber ta ser nombra mas tanto como Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, un stap mas halto. E premio aki ta destina pa “meritonan cu un apelacion y nificacion regional of nacional.” Alrededor di 11% di hende homber y 7.4% di hende muhe a ricibi e medaya aki e aña aki.

BONDIA ARUBA

Colombia: Corte Constitucional a suspende investigacion di CNE contra campaña presidencial di Petro

(infobae) – Corte Constitucional di Colombia a decreta e suspension provisional di e investigacion cu ta adelanta e Conseho Nacional Electoral contra presidente Gustavo Petro pa supuesto violacion di limite electoral durante su campaña presidencial na 2022.

E decision a keda adopta mediante e Auto 554 di 2025, cu ponencia di magistrado Vladimir Fernandez Andrade, y ta keda na vigor mientras ta studia un tutela presenta pa e presidente, den cual ta reclama cu e ta siendo investiga pa un autoridad cu no tin competencia pa husg'e.

E Sala Pleno di Corte a tuma e medida cu un votacion ahusta di 5 pa 4, despues di revisa e efectonan di e fayo emiti dia 6 di augustus 2024 pa e Sala di Consulta y Servicio Civil di Conseho di Estado. E providencia en cuestion lo a resolve un conflicto di competencia entre CNE y Comision di Investigacion y Acusacion di Camara di Representante, ratificando e competencia di CNE pa adelanta e investigacion.

E determinacion di Corte Constitucional no tabata unanime, ya cu a conta cu abstencion di voto di e magistradonan Natalia Angel Cabo y Paola Andrea Meneses Mosquera, como tambe di e magistradonan Jorge Enrique Ibañez Najar y Jose Fernando Reyes Cuartas, kendenan a expresa desacuerdo cu e suspension provisional decreta.

Defensa di e presidente ta basa riba e hecho cu, pa su condicion como hefe di Estado, ta solamente e Comision di Investigacion y Acusacion di Camara di Representante por investig'e, den virtud di e fuero special cu Constitucion ta conferi. E mandatario a insisti cu cualkier otro procedemento ta representa un violacion di su derecho na debido proceso, ya cu e lo ser husga pa un organo no-competente.

Sinembargo, Conseho di Estado a sostene un postura diferente. Segun e tribunal, CNE si tin competencia pa adelanta investigacion administrativo riba campañanan presidencial, maske ta aclara cu cualkier sancion of consecuencia penal of disciplinario lo por keda imponi solamente pa Comision di Investigacion y Acusacion.

Un detaye cu a hala atencion den opinion publico ta cu magistrado Vladimir Fernandez, ponente di e caso, a desempeña como Huridico di Presidencia durante e gobierno actual. Maske esaki no ta implica necesariamente un impedimento, su vinculo anterior cu e Cas di Nariño tabata obheto di critica di parti di sectornan politico cu ta pidi garantia di imparcialidad.

E decision provisional di Corte no ta implica cu e investigacion contra Petro a keda archiva, sino cu ta keda "freeze" te cu tuma un decision di fondo riba e tutela. Esaki por dura varios siman of hasta luna, dependiendo di e ritmo cu cual e estudio di e caso avansa den Corte.

Mientras tanto, e debate huridico y politico riba e alcance di e hurisdiccion presidencial y e competencia di e entenan den control na Colombia ta keda habri.

PMI y Superior Tobacco Company ta reafirma nan compromiso pa no bende nan productonan cu menor di edad.

Mas cu 38.5 miyon humado a cambia pa e alternativa liber di huma di Philip Morris.

E compania ta emplea un strategia di varios categoria den casi mita di su 95 mercadonan cu productonan liber di huma. Aruba ta un di e mercadonan aki cu producto liber di huma di PMI y Superior Tobacco Company.

Philip Morris International (PMI) ta sigui implementa su vision liber di huma den 95 mercado via di productonan alternativo basa riba ciencia. Cu esaki, e multinacional ke haci sigaria convencional un cos cu mester bay den museo. Jacek Olczak, CEO di Philip Morris International, a declara esaki. Tambe el a bisa cu e compania ta desplega un strategia di varios categoria, cu un mescla di productonan dirigi riba humadonan adulto den casi mita di e 95 mercadonan cu productonan liber di huma. Un di e mercadonan aki ta Aruba, na unda PMI y Superior Tobacco Company ta bende e aparato di keinta tabaco IQOS como un alternativa di menos riesgo pa humadonan riba e isla di Caribe.

E compania a termina 2024 cu un estimado di mas cu 38.5 miyon usuario adulto cu a cambia di sigaria tradicional pa e productonan sin huma di PMI. Di PMI su 38.5 miyon usuario sin huma, 32.2 miyon ta usuario di IQOS (72% di cual a stop di huma completamente).

For di 2008, PMI a inverti mas cu $14 biyon pa desaroya, substancia di forma cientifico, y comercialisa productonan innovativo sin huma pa adultonan cu di otro manera lo a sigui huma. E meta ta pa caba cu benta di sigaria completamente.
PMI ta señala cu e productonan alternativo aki ta cientificamente proba di ta menos dañino cu sigaria tradicional pasobra nan no ta produci huma, cu ta e causa principal di daño mara na humamento. Tambe e compania ta adverti cu e productonan aki no ta sin riesgo ya cu nan ta contene nicotina, cu ta adictivo, y ta destina pa humadonan adulto so.

Comercialisacion responsabel.
Philip Morris y Superior Tobacco Company ta enfatisa cu proceso di acelera realisacion di nan vision liber di huma ta bay man den man cu bon mercadeo di nan productonan. Como parti di e desaroyo di un oferta varia liber di huma, PMI ta confirma su compromiso na e comercialisacion responsabel di su productonan (di candela y esnan no di candela), en particular pa proteha menornan di edad di acceso na productonan di tabaco y nicotina. PMI su Programa di Prevencion di Acceso pa Hubentud (YAP) a wordo implementa den henter e cadena comercial y tin como meta pa preveni benta di tabaco y productonan cu ta contene nicotina na hobennan. YAP ta obligatorio den tur mercado di Philip Morris, y Aruba, como hub grandi pa e region di Caribe, no ta un excepcion.

Haiti ta denuncia discriminacion den expulsion di su ciudadanonan for di Republica Dominicana

(DiarioLibre) - Conseho Presidencial di Transicion na Haiti (CPT) a expresa su rechaso di loke e ta considera actonan di discriminacion contra di su ciudadanonan na Republica Dominicana, despues di implementacion di un protocol nobo di verificacion di inmigracion den hospitalnan publico.

E medida aki a ser anuncia door di Gobierno Dominicano pa combati migracion iregular di Haiti. Riba su prome dia di ehecucion, dialuna ultimo dia 21, 135 Haitiano a keda deteni y repatria.

Den un comunicado di prensa, CPT a describi e condicionnan bou di cual e expulsionnan di Haitianonan for di teritorio Dominicano ta ser realisa como "particularmente preocupante."
Segun e organisacion, e accionnan aki ta viola e derechonan fundamental di su compatriotanan.

"E Conseho ta pidi respet pa derechonan humano y ta urgi gobierno Dominicano pa priorisa dialogo bilateral pa haya solucionnan duradero y husto basa riba respet pa dignidad humano", CTP a bisa den e comunicado.

Tambe el a anuncia cu el a instrui e autoridadnan relevante di Haiti pa garantisa cu ciudadanonan repatria ta ser ricibi den "condicionnan digno y di acuerdo cu principionan di derechonan humano."
CTP a reafirma su compromiso pa proteha tur ciudadano Haitiano y trahando pa "un maneho di migracion mas humano y coordina entre Haiti y Republica Dominicana."

E posicion di Conseho Presidencial di Transicion na Haiti (CPT) ta uni na esun di Nacionnan Uni (ONU) y Amnistia Internacional (AI), cu separadamente a expresa nan rechaso di e medida aki.

Amnistia Internacional (IA) a pidi pa un fin inmediato na e expulsionnan masal di Haitianonan y e revocacion di e protocol cu ta vincula acceso na servicionan di salud cu deportacion.

"E implementacion di un sistema cu ta expone migrantenan na deportacion despues di ricibi cuido medico no solamente ta viola e derecho riba salud, pero tambe ta deshumanisa personanan indocumenta y probablemente lo descurasha nan di busca cuido hospitalario, poniendo nan bida na peliger," Ana Piquer, director di AI pa America, a bisa den un declaracion.

Di su banda e vocero di secretario general di Nacionnan Uni, António Guterres, tambe a critica e medida.

"(E medida) por tin un impacto rapido y negativo riba hendenan cu ta busca cuido di salud, incluyendo hende muhe cu ta bay duna luz, cu por duda pa haci esaki pasobra nan ta kere cu hospitalnan no ta sigur," vocero di e Secretariado, Stéphane Dujarric, a bisa den su conferencia di prensa diario.

Dujarric a insisti tambe cu, mientras cu tur pais tin e derecho y responsabilidad pa vigila nan fronteranan, proteha nan soberania, y determina nan propio politica di migracion, ta necesario pa "respeta e dignidad di migrantenan y derechonan humano."

Jamaica: JLP/PNP ta compromete pa atende asuntonan ambiental den campaña electoral

(JamaicaObserver) – Representantenan di e dos partidonan politico principal di e isla a apoya un yamada pa asuntonan ambiental bira e centro di atencion durante e campaña electoral cu ta andando awor.

Den un declaracion Jamaica Environment Trust (JET), sosteni pa 34 grupo y individuo di sociedad civil, a haci un yamada na e Partido Labor di Jamaica (JLP) den gobierno y e Partido Nacional di Pueblo (PNP) di oposicion pa garantisa cu nan manifiestonan di eleccion ta inclui plannan concreto pa atende cu degradacion continuo di medio ambiente, fortalece cumplimento di ley y regulacionnan ambiental transparente y responsabel, y ratificacion di e Acuerdo di Escazu.

E gruponan tambe a recomenda pa tin compromisonan specifico, cu tempo, pa atende cu actividadnan ilegal manera mineria di santo no regula y contaminacion di riunan, mecanismonan pa tene tur violador di ley responsabel, y un revision di e gobernacion y cuadro legal pa parkenan nacional y areanan protegi.

Contestando e yamada, minister responsabel pa medio ambiente, Matthew Samuda a bisa e
Jamaica Observer cu e administracion di Andrew Holness ta yama bon bini na e yamada ya cu e ta compromete na proteha medio ambiente.

"E Partido Laborista di Jamaica semper tabatin compromisonan ambiental publica den su manifiesto, cu el a cumpli cune. Ta un debate cu e administracion aki lo gana facilmente. Mi tin un reto cu e yamada cu nan a haci: Nan ta bisa cu nan no kier tende di tur e cosnan cu a pasa den pasado — y esey no ta un posicion cu mi por sostene," Samuda a bisa.

"E compromisonan di manifiesto ta promesanan bashi sin evalua e credibilidad di esnan cu ta haci nan. Y kico mi kiermen cu esey? E Partido Nacional di Pueblo, cada biaha cu nan tabata den gobierno nan no a paga nada otro cu servicio di boca na medio ambiente," Samuda a agrega.

Mientras tanto e vocero di PNP riba medio ambiente y herencia ecologico Senador Sophia Frazer-Binns a bisa cu medio ambiente definitivamente lo ta parti di e enfoke di e partido.

"Medio ambiente ta un parti asina critico di nos existencia; e manera cu nos ta maneha medio ambiente, particularmente cambio di clima, ta bay impacta nos futuro. Como un Estado insular chikito den desaroyo, cualkier tipo di desaroyo cu nos tin mester ser haci di forma sostenibel. Oposicion ta kere cu den un era manera esaki medio ambiente mester hunga un parti importante di cualkier manifiesto di eleccion," el a bisa

"Tanto ami, como e lider di oposicion Mark Golding a reuni, y ta sigui hiba discusionnan, cu ambientalistanan pasobra nos ta mira nan como partner y stakeholdernan critico.

Nos tabatin un cantidad di reunion cu varios grupo ambiental, y nos lo sigui cu e compromiso aki pa motibo di e rol cu nan ta hunga y pasobra nan ta en realidad partnernan critico den desaroyo sostenibel," Frazer-Binns a agrega.

Stichting Rancho ta celebra 15 aniversario

A habri simposio "Heritage, History and Healing Aruba's Future

Laso entre Aruba y Riohacha a resalta

Diasabra 19 di april, den cuadro di Stichting Rancho su di 15 aniversario a organisa un simposio na Universidad di Aruba, titula "Heritage, History and Healing Aruba's Future" cu ta pone enfasis riba e resiliencia y determinacion di e pueblo Arubano pa enfrenta reto y lucha pa un futuro comun pa tur hende.

Prome Minister, mr. Mike Eman tabatin e honor pa habri e simposio cu un discurso inspirador, na cual a subraya cu prosperidad real por solamente logra ora tur hende ta gosa di esaki. Aki Prome Minister a referi na e pasado rico di Oranjestad y particularmente e bario historico di Rancho, unda cu e piscadornan balente a forma e fundeshi di e comunidad Arubano.
Como referencia Prome Minister Mike Eman conta e historia impresionante di Boei Orman, un piscado legendario di Rancho, cu despues di a perde riba lama grandi a logra yega bek na tera danki na su determinacion y instinto di sobrevivencia, acompaña pa un fuerte sentido di responsabilidad pa su famia y comunidad.

Durante su discurso, a reflexiona riba e maneranan cu nos pueblo chikito a nace for di e circunstancianan duro y con e espirito di e piscadonan di Rancho, den tempo di necesidad tabata ta e pilar riba cual e comunidad tabata depende. E determinacion pa subi lama bruto y trece alimentacion pa henter comunidad ta un simbolo fuerte cu por logra ora pueblo ta traha hunto pa un meta comun.

"Hustamente na e momento cu Aruba tabata bringa pa tin su propio waf, pa haya tur locual e piscadornan tabatin mester, nos a bin realisa riba e isla chikito aki yama Aruba, cu nos tabatin hopi limitacion den e derecho di autodeterminacion y pa maneha nos propio pais, y for di e suelonan di Rancho, a nace e sentimento y deseo pa Aruba un dia por goberna su mes mas ampliamente", Prome Minister a expresa. E sentimento pa goberna nos mes, pa haya un waf, pa trece sostenibilidad y dignidad, a nace literalmente for di suelonan di Rancho.
Durante e simposio, a pone enfasis riba e profundidad di nos relacion historico-cultural cu e regionnan di e costa di Venezuela y Colombia, Guajira y Riohacha, cu un laso di pasado comparti, pueblo indigena y intercambio cultural cu a duna forma na nos identidad nacional.

Na fin di su discurso, un ceremonia di sorpresa a tuma luga den cual sra. María Isabel Cavarcas Aguilar, directora ehecutivo di "Fundacion Compartimos La Felicidad" y "Inspirarte", a honra Prome Minister Eman cu un sombre tradicional di Riohacha. Clifford Rosa, lider di Stichting Rancho, y su ekipo tambe a ricibi e reconocementonan formal for e autoridadnan relevante di Riohacha pa nan trabou continuo pa conserva y honra e herencia di nos pueblo.

Fundacion Curso di Papiamento Dijkhoff a haci un donacion pa Cas di Cultura

Ami, Gregor Dijkhoff, como fundador di Fundacion Curso di Papiamento Dijkhoff (nomber oficial: Stichting Dijkhoff Papiamento Cursussen) a contribui for di mi curason na e renobacion di Cas di Cultura. E amor pa nos lenga materno mi a hereda di mi tata Papiamentista y escritor Arubiano Mario Dijkhoff d.f.m. y mi ta orguyoso embahador di nos idioma na Hulanda unda mi ta residencia.

Mi ta corda cu tempo mi tawata mucha, mi a bay un obra di teater di Compa Nanzi na Cas di Cultura, anto e tawata impresionante, humoristico y na Papiamento! Nunca mas mi a lubida e momento ey. Un otro momento special tawata ora cu ami mes y mas alumno di mi klas na Mon Plaisir Basisschool a presenta un obra teatral riba podium di Cas di Cultura durante un “Bonte Avond”. Pa mi tawata un experiencia exitante.

Na Cas di Cultura Papiamento ta haya espacio pa wordo scucha, celebra y transmiti na hoben y grandi anto esey ta algo cu mi ta sostene cu hopi pasion. Mi ta kere cu conservacion di nos idioma materno ta cuminsa den luganan asina – luganan cu ta inspira, uni y contribui na nos consciencia cultural. Pa e motibo aki Fundacion Dijkhoff Papiamento Cursussen a contribui 1.000,- florin na e proyecto di renobacion di Cas di Cultura.

Mi kier anima tur hende pa tambe duna nan yudansa, mirando cu e renobacion di un edificio manera Cas di Cultura ta rekeri un suma considerabel. Laga nos hunto inverti den un futuro unda Papiamento ta sigui resona riba e podium nacional di Aruba.

Fundacion Curso di Papiamento Dijkhoff ta dispuesto pa colabora riba mas proyecto cu ta promove Papiamento y cu kier hiba nos idioma padilanti. Por tuma contacto libremente via www.dijkhoff-talen.nl.

Cantante Kehlani kita for di concierto di Cornell pa ‘sentimentonan antisemita’

(AP)—Universidad di Cornell a cancela un presentacion di strea di R&B Kehlani despues di kehonan dirigi na e presidente di e universidad Ivy League, bisando cu Kehlani a expresa sentimentonan antisemita y anti-Israel.

Kehlani tabata programa pa canta proximo luna como artista principal di un celebracion anual na e universidad na upstate New York yama Slope Day. Pero presidente Michael Kotlikoff a bisa diaranson cu e ta anula e invitacion, pasobra el a “causa division y discordia” den e evento di 7 di mei.

“Durante e dianan despues cu Kehlani a ser anuncia, mi a tende preocupacionnan grave di nos comunidad cu hopi ta rabia y confundi cu Slope Day lo tin un artista cu a expresa sentimentonan antisemita y anti-Israel den su presentacionnan, video, y riba red media,” Kotlikoff a skirbi den un carta habri. “Aunke cualkier artista tin derecho den nos pais pa expresa opinionnan di odio, Slope Day ta pa uni nos comunidad, no pa dividi.”

Kehlani a usa su plataforma pa apoya publicamente Palestina. Den su videoclip di “Next 2 U” e ta cantante a para dilanti di un bandera Palestino, cu e frase “long live the intifada” na comienso di e video. Intifada, un palabra Arabico pa “manifestacion” of “resistencia,” ta ser mira pa algun hende como un yamado pa violencia contra Hudiunan.

Cornell ta un di hopi universidad na Merca cu ta purbando di nabega e tensionnan riba campus desde e guera den Gaza a cuminsa, enfrentando tanto manifestacionnan pro-Palestina como acusacionnan cu antisemitismo ta ser permiti sin control. E administracion di Trump a congela mas cu $1 biyon di fondo federal pa Cornell e luna aki mientras cu e gobierno ta investiga posible violacionnan di derecho civil.

Kotlikoff a bisa cu el a consulta cu e organisadonan di e evento y otro studiantenan prome cu cancela Kehlani su concierto. “Mi ta comprende cu mi decision lo ser celebra pa algun hende y critica pa otro,” Kotlikoff a skirbi. “Pero mi ta kere cu esaki ta e cos corecto pa haci y e decision cu mi mester tuma pa garantisa union y seguridad na e evento sobresaliente aki cu ta impacta henter e campus.”

Pluma Gang vs Taxi Boys den torneo 4X4!

Shonnan, e segundo bataya den e torneo 4X4 n'e palacio di pega piedra aya net n'e grens entre Kudawecha y Calabas lo tuma luga diasabra awor 26 di april, cuminsando pa 8'or di anochi, entre e ekiponan di Pluma Gang DT y Taxi Boys DT.

Inicialmente, e di dos wega aki mester tabata entre PLuma Gang y e temerarionan di Ayo, esta Red Stone, sinembargo na ultimo momento e team di Ayo a bisa "goodbye" n'e torneo. E motibo dj'esaki claro ta cuminda p'e chuchubinan di conspiracion, y ya caba den "wandelgang" tin yen sorto di "conspiracy theory" coriendo rond kico lo a pasa cu e piedranan cora di Ayo a bula 'fo. Nos lo keda pendiente y update!

Asina pues, e prome encuentro, un berdadero thriller, a bay na fabor di Biba Lekker DT kende estilo "cliffhanger" a sa di gana Sero Blanco cu score minimo di 21-20! Biba Lekker dus, ta clasifica dje moda aki p'e final cu lo tuma luga dia 3 di mei proximo. Ban wak awo diasabra aki ken lo sali e contrincante di Biba Lekker den e gran final dje torneo 4X4 aya n'e mundialmente famoso Domino Square Garden. Manera semper, entrada pa pueblo en general lo ta completamente gratis, y durante halftime e snacknan lo lora totalmente por nada pa publico presente.

Pues shonnan amante di bon domino, yega un yega tur diasabra awor 26 di april, cuminsando pa 8'or di anochi, p'e sambombaso di wega entre Pluma Gang DT y Taxi Boys DT! Yegaaa!

Usyk y Dubois cla pa revancha pa campeonato undisputed heavyweight

(AP) — Boxeo Heavyweight ta parce di ta bay haya otro pelea pa e campeonato undisputed, cu Oleksandr Usyk programa pa topa Daniel Dubois den un revancha na juli.

E pelea ta bay tuma lugar dia 19 di juli na Stadion Wembley na London, segun reporta pa The Ring Magazine, un publicacion propiedad di Turki Alalshikh – presidente di e Autoridad General di Entretenimento Saudi y e organisador di eventonan di boxeo pa e reino.

E pelea no a keda confirma oficialmente pa team di Usyk ni di Dubois.

Polis mester a bay mas cu un biaha pa problema na un nightclub

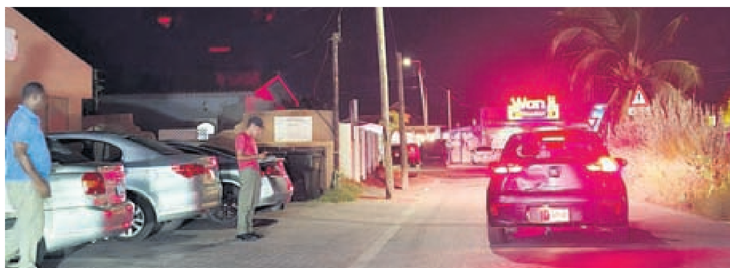

Diahuebs madruga a drenta informe di cu tin problema na un nightclub pa un fiesta priva "wild party" cu mas di 100 hoben na Palm Beach.

Na un dado momento a mira e hobennan aki ta core y a pensa cu tin pelea y polis a ser avisa. Na nan yegada e hobennan a cuminsa bay na nan hotel bek. E situacion tabata hopi fastioso cu nan ya cu e security-nan mes no por a atende e asunto cu e cantidad di hobennan y mester a pidi presencia policial.

Ora e hobennan a mira polis nan a calma y a regresa na nan hotel.

Despues di a kere cu ta trata di un hit & run e chauffeur cu a huy a bolbe na sitio di accidente

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente dilanti di Shopping Delight Supermarket, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente hit & run pero pa puro suerte e partido cu a keda a logra saca foto y a tuma number di telefon di e otro partido ya cu esaki mester a bay traha.

Chauffeur di un Toyota Vitz a perde control y dal riba un troncon di mata pariba di aeropuerto

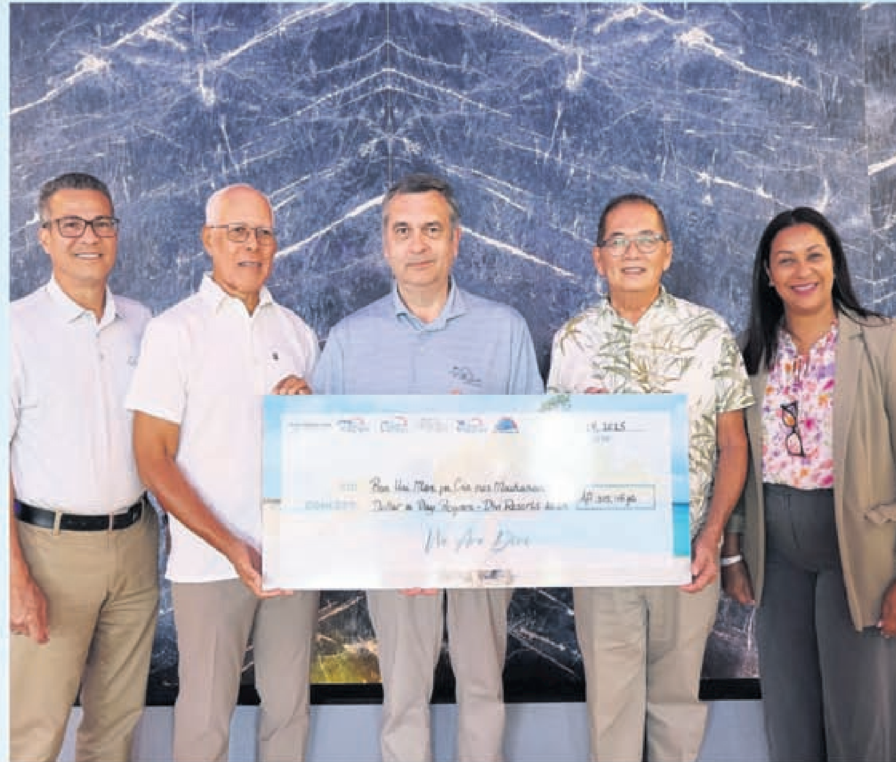

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente pariba si aeropuerto, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata si un Toyota Vitz yegando e birada pariba di aeropuerto a perde control y a bay dal riba un troncon di mata. E impacto tabata fuerte y cu hopi daño material pero afortunadamente ningun hende a resulta herida.

A Small Gesture, A Big Impact

In 2023, the Divi Impact Foundation expanded its beloved $1 A Day Donation Program to Divi Aruba Phoenix Resort, Divi Village, and Divi Dutch Village. This heartfelt initiative now known as Community Assistance, invites our generous owners and guests to contribute just $1 per day during their stay, helping to uplift our local community in meaningful ways.

Through this program, we proudly partnered with Ban Uni Man Pa Cria Nos Muchanan, an organization dedicated to nourishing Aruba's future, our children. Together, we were able to present a check of AWG 315,116.96, supporting daily breakfast for over 500 schoolchildren.

With the cost of feeding one child for a year at approximately AWG 550, we successfully secured meals for 572 of 780 children, ensuring they begin each school day with a full stomach and a focused mind.

This incredible achievement was made possible thanks to the kindness of our owners and guests and the support of Divi Resorts, which added 15% to every guest contribution made in 2024. Together, we're not just feeding children, we're fueling dreams, nurturing young minds, and making a lasting difference. 💙

Thank you for helping us care for our community! One dollar, one meal, one child at a time.

Accidente cu hende herida pa falta di preferencia na Sero Patrishi

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti di Polyrama Auto Parts na Sero Patrishi, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un Suzuki Swift cu no a duna preferencia na e Hyundai Accent. Debi na e impacto un di e chauffeurnan a bira malo y a rekeri atencion di ambulance. Na yegada di e ambulance nan a atende pero e chauffeur no tabata kier a bay hospital cu ambulance y a firma cu e ta keda na e sitio.

Cu takelwagen a hala ambos auto for di caminda.

Polis y ambulance a bay na un hotel na Schotlandstraat pa un turista cu a cay

Diahuebs mainta a drenta informe di un turista a cay na un hotel den Schotlanstraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un turista cu a cay y a kap su cabes den su camber. Na yegada di e ambulance nan a atende e dama y a transporte pa hospital.

Campaña anual pa desaroyo sostenibel “Defending Science And Freedom To Safeguard Sustainable Development”

Y mensahe pa dia di tera

Na aña 2022 Rainbow Warriors Core Foundation a crea un campaña anual cu ta core di April 8 te cu Juni 8, yama “Eight to Eight, Because Our Planet Can’t Wait”.

E idea original tawata pa un campaña cu ta dura mas cu solamente algun dia den aña manera Dia di Tera, Dia Mundial di Medio Ambiente pa enfoca riba e necesidad urgente pa accion immediato y continuo pa cumpli cu metanan pa combati cambio climatico, Obhetivonan pa Desaroyo Sostenibel (SDGs) y proteccion mundialmente di biodiversidad y ecosistema, vital pa seguridad alimentario y salud global.

Sinembargo na 2024 a cuminsa nota cu derechonan humano basico y e (libertad den practica di) ciencia na nivel global ta bou menasa y cu sin garantia di salvaguardia di derecho humano y ciencia desaroyo sostenibel ta bira inalcansabel na nivel local, regional y internacional.
Desaroyonan na Merca en particular ta pone den cuestion e salvaguardia di derecho humano, ciencia y fondo disponibel pa esfuerso pa alcansa desaroyo sostenibel y e Obhetivonan di Desaroyo Sostenibel.

Esaki a conduci na cambia e formato di e campaña y su nomber, enfatisando e necesidad urgente pa garantisa cu derechonan humano y ciencia ser respeta como fundeshi pa alcanza un desaroyo sostenibel den contexto economico, social y ecologico.

E campaña a haya e nomber “Defending Science and Freedom to Safeguard Sustainable Development”, esta “Defendiendo Ciencia y Libertad pa Salvaguardia di Desaroyo Sostenibel”

Defending Science And Freedom To Safeguard Sustainable Development
E campaña aki ta core anualmente di April 12, te cu Juni 20. E tin un dobel enfoke.

Decadanan Internacional y di nacionnan uni
Lo cubri e tematicanan di lo siguiente:

- Decada Internacional Di Lenguanan Indigena (2022-2032)
- Decada di Nacionan Uni pa Envehecimento Saludabel (2021-2030)
- Decada di Nacionan Uni pa Restoracion di Ecosistema (2021-2030)
- Decada di Nacionan Uni di Ciencia Oceanico pa Desaroyo Sostenibel (2021-2030)
- Decada di Nacionan Uni di Agricultura Familiar (Cunucu, agricultura escala chikito) (2019-2028)
- Decada Internacional pa Accion “Awa Dushi pa Desaroyo Sostenibel” (2018-2028)
- Decada di Nacionan Uni di Accion pa Nutricion (2016-2025)

Dianan Internacional
- Dia Internacional di Vuelonan Espacial Tripula, April 12
- Dia Mundial di Creatividad y Innovacion, April 21
- Dia di (Mama) Tera, April 22
- Dia Mundial di Buki y Derecho di Autor, April 23
- Dia Mundial di Propiedad Intellectual, April 26
- Dia Mundial pa Seguridad y Salud na Trabou, April 28
- Dia Mundial pa Libertad di Prensa, Mei 3
- Dia Mundial di Parha Migratorio, Mei 11
- Dia Internacional di Salud di Planta, Mei 12
- Dia Mundial di Telecomunicacion y Sociedad di Informacion. Mei 17
- Dia Mundial di Abeha, Mei 20
- Dia Mundial pa Diversidad Biologico, Mei 22
- Dia Mundial di Bicicleta, Juni 3
- Dia Mundial di Medio Ambiente/Dia Mundial pa Combati Pesca Ilegal, No Raporta y No Regula, Juni 5
- Dia Mundial di Seguridad den Preparacion/ Produccion di Cuminda, Juni 7
- Dia Mundial di Oceano, Juni 8
- Dia Mundial pa Conscientisacion pa Abuso di Hende Grandi, Juni 15
- Dia Mundial di Refugiado, Juni 20

Mensahe pa Dia di Tera 2025 cu e tema “Nos poder, Nos planeta”
E aña aki a Nacionnan Uni y Earth Day Network a scoge e tema “Our Power, Our Planet” enfocando riba e necesidad pa cambia pa energia renovabel y elimina e uso di combustibel fossiel.

E realidad amargo ta cu den e ultimo tres aña e esfuersonan pa logra e metanan acorda den e Acuerdo di Paris pa reduci uso di combustibel fossiel y emisionnan di gasnan invernadero crea dor di uso di carbon, azeta y gas a cuminsa fracasa y e lobby di Big Oil and Gas (e industria global di hidrocarburo) a hasta logra mediante legislacion introduci na Merca, Inglatera y decenas di pais rond mundo censura, silencia y pone sentencia pisa riba activistanan y NGOs manera Just Stop Oil, Extinction Rebellion y Greenpeace, protestando contra e sabotahe di e Acuerdo di Paris y accion global pa elimina combustibel fossiel.

Just Stop Oil a termina su protestanan despues cu multiple integrante di e organisacion a ser sentencia na varios aña di prison, entre otro algun hende grandi. Den e caso di litigacion di Energy Transfer contra Greenpeace pa nan sosten na e campaña

di protesta contra e Dakota Access Pipeline un hurado na North Dakota a otorga Energy Transfer un suma di daño y perhuicio di mas di 600 miyon USD cu Greenpeace USA, Greenpeace Council na Amsterdam lo tin cu paga. Y hasta na Hulanda e organisacion global Civicus a señala den su rapport Civicus Monitor 2024 cu na Hulanda a comete violacionnan di derechonan humano den protestanan di activistanan climatico, y cu awor hasta tin un ley riba mesa na Hulanda pa restringi protestanan pacifico riba caya di activistanan en general.

E prueba mas palpabel di fracaso tawata e cumbre climatico global teni na Baku, Azerbaijan na 2024, na unda no a logra e meta di un Loss and Damage Fund adecuado pa atende cu impactonan financiero di cambio climatico pa paisnan den desaroyo y islanan chikito y alabes fondonan necesario pa e paisnan den desaroyo encamina un politica di transicion energetico pa yega na eliminacion di combustibel fossiel y uso di energia renovabel.

E idea tras e tema Our Power, Our Planet ta cu e ciudadano, consumidor y votador por yuda na combati cambio climatico dor di reduci su “Carbon Footprint” y cu companianan y paisnan por contribui na combati cambio climatico mediante carbon credits trading.
E carbon footprint ta un concepto crea dor di e compania di relacionnan publico Ogilvy and Mather pa su cliente British Petroleum (BP) pa despista e consumidor y pone e culpa di cambio climatico riba e consumidor, kitando e responsabilidad corporativo di e industria di hidrocarburo pa daño causa na clima.

Y e mesun panel cientifico IPCC cu ta traha e rapportnan pa fiha linea di accion di Nacionnan Uni su entidad encarga cu cambio climatico, UNFCCC, a indica cu mester stop e practica di carbon credits trading.

P’esey e tema di Dia di Tera, cu ta Our Power, Our Planet mester ser interpreta como Nos Poder, Nos Planeta, señalando cu nos tin e poder den nos man pa cambia e manera di funciona di nos gobernantenan y Big Oil and Gas.

Na Aruba nos por cuminsa exigi pa manda tur contract cu Eagle LNG bari di sushi. Y si nos kier logra reduci carbon footprints di consumidor y den comercio y industria, nos mester cambia nos leynan pa permiti aumento den produccion di energia renovabel pa uso residencial y comercial y permiti competencia den e negoshi di charging stations, hasta pa nan por reemplasa gasolin service stations.

Celebracion Dia di Rey y Entrega di Copa Rotativo Gobernador Felipe B. Tromp

Gobierno ta invita pueblo di Aruba pa asisti na e celebracion di Dia di Rey cu lo tuma luga diasabra, 26 di april, cuminsando 8:30 di mainta na Parke Wilhelmina.

Durante e acto oficial lo tin presencia di Gobernador S.E. Alfonso Boekhoudt, Ministernan di Gabinete AVP-Futuro, Miembronan di Parlamento, y demas invitado.

E celebracion lo habri cu un acto protocolario, incluyendo inspeccion militar, discurso di S.E. Gobernador Alfonso Boekhoudt sigui pa Presidente di Parlamento Sr. Marlon Sneek y Prome Minister Mike Eman. Ademas lo tin presentacion di baile di grupo Kids & Youth in Action y canto di Reanne Rasy Stephany Quandt.

E actividad lo culmina cu e entrega di premio "Copa Hubenil Gobernador Felipe B. Tromp" y medaya pa un miembro di Arumil.

Ta urgi comunidad pa tuma nota di e cambio di trafico riba e dia aki entre 7'or di mainta pa 11'or di mainta. Lo desvia trafico den direccion

pabao na e crusada di L.G. Smith Boulevard-Adriaan Lacle Blvd, via Wilhelminastraat, y por subi L.G. Smith Boulevard bek na altura di Royal Plaza. Lo desvia trafico den direccion pariba na e crusada di Ex-DOW y por subi L.G. Smith Boulevard na altura di Irenestraat bay ariba.

Con Aruba lo mustra den 2050 si naturalesa lo ta e curason di nos futuro?

Join Aruba Conservation Foundation pa un anochi di dialogo unda investigadornan di Wageningen University & Research lo bay presenta e resultado di e proyecto yama TRUPIAL, cual ta forma parti di e KB36 "Knowledge Base programme: Biodiversity in a Nature Inclusive Society," funda pa e Ministerio Hulandes di Agricultura (LVVN).

Crea conhuntamente cu e comunidad local durante un periodo di 2 aña, nos lo explora un vision innovativo y sumamente visual pa Aruba su futuro. Un vision cu ta combati e risico di "business-as-usual" y ta expone posibilidad nobo unda naturalesa ta

central den Aruba su futuro pa asina tambe refleha ken nos ta y kico ta nos balornan.

- Dia: diaranson, 7 di mei 2025
- Ora: 7:00 PM – 9:30 PM
- Lugar: Fort Zoutman, Oranjestad

Registra aki: https://forms.office.com/r/6g4JNTastz of yama na 585 1234 pa mas informacion. Mirando cu asiento ta limita, nos ta pidi pa bo registra di antemano pa confirma bo participacion.

Resultado Sorteo
April

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
2915	1781	3657	5301
9124	3281	SUPER5	2531
5873	4448	-	0092

MERDIA

CAT4CHI	
Sorteo # 4603	
5815	
7910	
5108	
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 4603	0778
MULTI-X	X2
1OFF Sorteo # 2659	0807
ZODIAC Sorteo # 4603	7582 Capricornio
LUCKY 3 Sorteo # 1477	651
MULTI-X	FP

ANOCHI

CAT4CHI	
Sorteo # 8530	
2064	
2401	
4903	
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 7574	3514
MULTI-X	X3
1OFF Sorteo # 2279	4099
ZODIAC Sorteo # 6333	5872 Tauro
LUCKY 3 Sorteo # 1263	841
MULTI-X	X2

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	380.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA 28-26-07-30-19

Sorteo # 6809		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	50.000,-
64	x Match 4	
1395	x Afl 8,00	

MINI MEGA 10-11-30-15

Sorteo # 1761		Mega Ball 11
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	270.000,-
6	x Afl. 500,00	
53	x Afl 50.00	
49	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 370.000,-**

WEGA DI NUMBER KORSOU
Sorteo #

Eventonan pa famianan gosa riba Dia di Rey

Awe nos ta celebra e cumpleaños di nos Rey Willem-Alexander. Henter Aruba ta di fiesta y lo tin varios evento planea rond di e isla pa famianan por gosa. Celebra e dia special aki cu actividadnan, cuminda y musica!

26 di april

- Centro di Bario Playa Pabao – Ban hisa fli – 8:00AM
- Dilanti Bingo Restaurant – Vlooienmarkt, Dino Jump y Cuminda Hulandes – 10AM-4PM
- Alhambra Parking Lot – King's Day Glow in the Dark Walk & Run – 6:00PM
- Rococo Plaza, Tanki Leender 158G – Vlooienmarkt – 8:00AM
- Superfood Plaza – Vlooienmarkt – 7AM-2PM
- Cafe the Plaza – King's Day Kidpreneur Market, Dino Jump, Kid's Arts & Craft, Face painting – 4:00PM
- Surfside Beach Bar – King's Day Beach Party – 12PM-11PM
- Cafe 080 – Koningsdag Feest – 4:00PM

- Moomba Beach Bar & Restaurant – King's Day Party Musica di Cesar Olarte – 5:00PM
- HOYA, Plaza Daniel Leo – King's Day Festival – 4:00PM

27 di april

- Roger's Beach Gears & Beers – King's Day MTB Madness Race – 6:30AM
- Weststraat 7, The Music Hub Foundation – Rocking King's Day & Art Fair Musica – 3PM

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010
F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138
Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999
Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Oduber:	Seroe Preto
Tel. 582 1780	Tel. 584 4833
EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Mens Erger Je Niet Live su 17 aniversario ta bay cuminsa

Dia 26 April cu un Jump Up den Centro Di Bario Brazil. Tur 64 grupo a confirma nan participacion den e wega popular aki na Aruba. Dia 26 di April ta un dia grandi pa tur cu ta bay participa den e Mens Erger Je Niet LIVE 2025 den Centro di Bario Brazil.

E campeonato ta cuminsa cu un tremendo Jump Up pa 7:00pm cu DJ. Mikes y Savaneta Brass Band . Y despues di e Jump Up ta sigui cu Jump In den Centro di Bario Brazil cu e Banda AVANTI. Aña pasa cuater team tabata invicto te final di dia 28 di juni. Despues di hopi susto Oruans Rocks a bira e campeon mundial invicto, sigui pa e Sub Campeon Gaña Sa, 3er. No Consumi, 4to.Blue Energy Hilton Hotel.

E ruta di e desfile/jump up ta cortico:
Ta cuminsa riba e caminda net pabou di Centro di Bario Brazil / veld di futbol, direccion caminda di Mabon , na e T-weg Misa Cristo Rey (amen) ta bira na man robes direccion pariba te na e T-weg pariba di S.P.O school direccion pa Centro di Bario Brazil.#49 .Na e entrada den CBB cada grupo mester drenta mescos cu e desfile di tur aña, caminda nomber di cada grupo ta wordo menciona etc.

Tin premio pa e grupo miho uniforma y e grupo mas anima. Corda bin cu algo pa identifica bo grupo for di leu, p.e. bandera, banner, borchi etc. Ta circula un info! Cu tin algun grupo ta prepara pa duna tur presente un les den Dancing. Pa mas informacion por yama/whatsapp Sra. Inky na 593-4453 of WW na 592-3969.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe nochi: parcialmente nubia cu un awasero breve
Den marduga y mañan: variablemente nubia cu algun awasero breve

Temperatura maximo 31 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 32 pa 38 grado Celsius
Uv index: 12

Bahada di solo : 6:53 pm
Subida di solo : 6:22 am

Biento:
Modera for di direccionnan entre oost-noordoost y oost-zuidoost; forsa 3 te 4 (12 te 30km/ora, 7 te 16 nudo)
Den di dia basta fuerte den rafaga; forsa 5 (31 te 39km/ora, 17 te 21 nudo)

Situacion general di tempo:
E disturbio den parti oost te noordoost di Caribe ta persisti y lo trece algun area di nubia riba region local durante e periodo di pronostico aki. Por spera algun awasero riba partinan di e isla cu un chance chikito pa lamper cu strena. Den caso di yobida cu lamper y strena awasero por ta pisa y causa molester na cierto partinan.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan proteje di costa: ketu, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: modera, cu lama di 1 pa 2 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: modera cu olanan di 3 pa 4 pia.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador
mi'n tin falta di nada
den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa"
Salmo: 23

Cu hopi dolor nos ta anuncia fayesimento cristianamente di nos estimada

Alida Margarita Zievinger
"Daadjie"
***24-12-1940 - †15-04-2025**

Na nomber di su:
Rumannan:
†Regilda "Ida" Colina-Zievinger
†Crisanto Luis "Coco" Zievinger
†Alexander Dominico "Buchi" Zievinger
Rudolf Zievinger
Ana Louisa Johnson-Zievinger

Sobrino y sobrinanan
Primo y Primanan
Ex-coleganan di Banco

Demas famia: Zievinger, Kelkboom, Dirks, Jansen, Colina, Jeager, Kock, Franken, Santana, Johnson, Van Grieken, Croes, Mongelaz, Cicilia, Arends, Rodriguez, Martis, Viotty, Odor, Den Beyen

Tur su amiga y amigonan, conocirnan mucho hopi pa menciona, su bon bisiñanan

Ta invita pa e **acto di despedida** cu lo tuma lugar diasabra 26 di april 2025 na Aurora Funeral Home di 2:00 pa 4:00 pm.

Acto di cremacion ta tuma lugar den seno di famia.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Tur cos aki na mundo tin su ora y su tempo,
Ora pa nace y ora pa muri,
ora pa yora y ora pa hari,
Ora pa keda keto y ora pa papia, ora pa stima y ora pa odia,
Ora pa guerra y ora pa paz"
Predicador 3:1-2-4-7-8

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:

Robert Alex Petrocchi
***08-06-1964 - †18-04-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador
mi'n tin falta di nada
den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa"
Salmo: 23

Cu hopi dolor nos ta anuncia fayesimento di

Zulma Antonia Brito
***5 Maart 1966 – †16 April 2025**

Na nomber di su:

Mayornan:
†Gabriel Antonio Brito
†Filomena Glenda Brito-Arends

Rumannan:
Eulogio (Loyo) Brito y famia
Ciro Brito

Tanta y omo nan:
Carmen Andrea Quarecuco y famia na Venezuela
Manuela Brito
†Sira y †Hose Henriquez y famia
†Maria Brito
†Linda de Lange y famia
†Francisco y Yolanda Tromp
Vda. Melva Zaandam-Arends y famia
†Roy Arends y Erica Tromp y famia
Susan Arends y Robby Solognier y famia
Isora Arends y famia

Su iha nan:
Sharyl Zaandam y famia
Emelric Zaandam y famia
Merelyn Nicholls-Arends y famia
Ismari Arends

Primo y primanan na Aruba y Venezuela

Su bon bisiña nan cu semper a yuda:
Nelson
Rolando

Un bon amiga di cas y cu semper a yuda:
Sra. Joyce de Cuba-Hollander (Botica Dakota)

Su amiga(o) nan di Favi

Famia: Brito, Arends, Zaandam, Cortes, Tromp, Solognier, Quarecuco, Henriquez, de Lange, Pinedo, Faneyte, Pina, Ramones, Rodriguez, Korsen, Martis, Nicholls, Funez y demas famia y conocirnan

Su rumanan di Iglesia Cristiana la Gran Comision

Nos kier a pidi nos disculpa si nos por a lubida un of otro famia den nos tristeza.

Acto di entiero lo tuma lugar Diaranson 30 di April 2025 di 9or pa 11or di mainta na Aurora Funeral Home y despues lo sali bai pa Santana Central na Sabana Basora

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador
mi'n tin falta di nada
den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa"
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di:

Sra. Barbara Conradus-Kelly
carinosamente yama "Baita"
***04-12-1940 - †19-04-2025**
Vuida di †Reginaldo Conradus

Na number di su **yiunan**:
Roberto y Ludwina Tromp
Dennis y Fanory Perez
Regina y John Becker
Anita
Renny

Nieto(a)nan:
Sharlene y Augustin, Sharisele, Nadja
Denrick y Noemi, Cedrick y Shelly, Miryene, Denlixson, †Dexan, Tixmaris
Jordan y Chunmei, Joanne y Euwart, Alexander Marie, Nicole
Ryan y Ashley, Chantal y Aldrich, Rodney, Lizianne, Jelitza

Bisanieto(a)nan:
Shaustienne, Rusharienne, Kaylie, Shausten, Sara, Analea, Joswayne, Rose, Landon, †Athena, Shauxion, Josenny, Arianne, Lyshon, Rijeandrick, Zinaya, Maya, Nova Mae

Rumanan:
Maria Kelly
Simon y Miriam Kelly-Geerman
†Filomena de Mey-Kelly

Subrino(a) nan:
Janine, Joselito, Marisela y Alvino de Mey

Swa y cuña nan:
Bert Conraduz y famia, †Marita Tramm-Conradus y famia, †Frits Conradus y famia, Henny Conradus y famia, †Armida (Poppy) Lovera-Conradus y famia, †Candido Conradus y famia, Elvin Conradus y famia, Dennis Conradus, Ivan Conradus y famia, Roly Conradus y famia.

Primo y primanan, ihanan, bisinjanan, amistadnan di Grupo Kawara y Magdalena

Famia nan:
Kelly, Conradus, Semeleer, Tromp, Perez, Becker, de Mey, Geerman, Pietersz, Maduro, Flanegin, Ras, de Cuba, Figaroa, Obispo, Vrolijk, Herrera, Bjornveldt, Tramm, Lovera, Mauricio, Milliard, Sneper

Acto di despedida lo tuma lugar Diasabra 26 april 2025 di 9or pa 11or na Aurora Funeral Home & Crematory na Cumana y despues pa Santa Catolico na Noord.

Nos disculpa si den nos momento di tristeza nos por a lubida un of otro famia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta recibi condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

A fayece cristianamente:

Eveline Sabina Cornelie
***30-12-1953 - †12-04-2025**

Na nomber di su:
Esposo/ Compañero di bida: Leonardo (Archi) Rasmijn

Mayornan: †Juan y †Petra Cornelie-Jacobs

Rumannan:
Ronnie y Ana Morel y famia, Lydia Cornelie y famia, Yvette Cornelie y famia, Frenk Cornelie y famia, Marieta Jansen-Cornelie y famia, Annie Dennert-Cornelie y famia

Swa y cuñanan:
Sra. Vda. Nanita Marti-Tromp na Corsow, Maria y Francisco Zievinger-Dabian, †Juan y Cecilia Zievinger-Trimon, Sixto y Fortunata Zievinger-Trimon, Minguel Zievinger y famia, Magda y Lucas Winterdaal-Zievinger, Rev. Diacono Theo y Imelda Zievinger-Maduro, Calixta y Quintin Erasmus-Zievinger, Marieta y Lorenzo Ridderstaat-Zievinger, Grecia Zievinger, Arminda y Maximo Wernet-Zievinger, Rutsel y Flora Zievinger-Erasmus, Buchi Maduro y famia, Ina Werleman-Schoop y famia, Annie y Gustave y famia na Hulanda, Melda y esposo na Bonaire, †Sixto y esposa y famia na Hulanda, †Bechi y †Mimi kock y famia, †Nini y †Chorombo da Silva y famia, Irena Guerrero y famia, †Maca Franken y rumannan, †Otilio Koots y famia, †Boy Koots y famia na Corsow,

Suegra(o): †Leonardo y †Felepina Benicia Rasmijn

Sobrino(a)nan:
Michella Wernet, Dino Quandt y famia, Kervin Cornelie
Su primo y primanan, Sobrino y sobrinanan, amigo y amiganan

Ayudante di cas: Janine Stok y famia, Haliry Vela, Nady Croes y famia, Chimina

Su mascota stima: Bea

Amigonan:
: Lucine Bosnie y famia na Corsow, Tosha Todd, Angelique Farro, James Carolina, Hector Ras, Reina, Jessica, Rupi, Winna, Brat Eman, Marlon Thode, Francis y Carina Eman y famia, Chica Croes y rumannan, Jordan Schepper, Gina Maduro, Mike y Donna Eman, Guido Rasmijn, Carina y Francis Croes-Eman, Fruteria (Tabio), Chichi Quandt

Ex compañeronan di D.O.W, Concord Hotel
Bisiñanan di Koningstraat, Sta Cruz y Plantenrust, amigonan di Alhambra, Seaport y Wind Creek casino

Demas famia:
Cornelie, Rasmijn, Brion, Chirino, Jansen, Dennert, Kootes, Geerman, Oduber, Hernandez, Feliciano, Ras, Dirksz, Werleman, Leon, Zievinger, Ridderstaat, Bislick, Wever, Lopez, Valbueno Harms, Crane, Lacle, Boekhoudt, Maduro, Schwengle, Henriquez, Dijkhoff, de Mey, Herrera, Goedgedrag, Cijntje, Betorina, Fransensen, Schoop, Nicolaas, Hoek, Rodriguez, Everon

Disculpa nos si den nos tristeza nos por a lubida algun famia of conocir.

Ta invita pa e **acto di condolencia y despedida** cual lo tuma lugar dialuna 28 di April 2025 di 2:00 pa 4:00 pm na misa Inmaculada Concepcion na Sta Cruz, despues lo sali pa Santana catolico Sta. Maria na Sta Cruz.

Preferibel bini na colornan alegre.
Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

A fayece:

Gladis M. Piay Mejia
***09-12-1956 - †19-04-2025**

Gladis a wordo crema den seno familiar diahuebs 24 di April 2025 na Aurora Funeral Home.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador
mi'n tin falta di nada
den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa"
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Silvio S. Maduro
***03-01-1962**
†22-04-2025

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Bo ta grita independencia ta e derecho di tur pueblo, Prepara pa e diferencia, e identidad di bo pueblo, Reconoce bo cultura pais, aprecia bo yiu di tera!" – Jossy Brokke Jr.

Cu inmenso dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios y agradecido pa tur loke el a significa pa nos y pa su pais, nos ta anuncia fayecimento Cristianamente di:

Sr. Jossy Adriaan Brokke
"E bos di oro di Aruba"
***15-07-1947 - +24-04-2025**

Na nomber di su:
Esposa: Sandra Brokke – Ponson

Yiu: Saminah de Cuba

Nietonan:
Silver Richardson
Kaiser Richardson

Rumannan:
Mirna Brokke y famia
Jeanette Brokke na Hulanda y famia
Richard y Urimare Brokke y famia
Linda y Landho Garcia-Brokke y famia
Dhaddy Brokke y famia na Hulanda
Aurita y Robbie Pieters-Brokke y famia

Sua y cuña nan:
Hubert y dif Betty Ponson-Rasmijn y famia
Dif Selvia y dif Mario Joy Bergen Ponson y famia
Dif Ronny y dif Rosalda Ponson Arends y famia
Charley Ponson y famia
Robert y Mary Ponson Rasmijn y famia
Aida y Camilo Muyale-Ponson y famia
Roley Ponson y famia
Ingrid y dif Carlos Bob Stamper-Ponson y famia

Sobrino y sobrinanan stima

Primo y primanan, ihanan, bon bisiñanan
Sobre sobrino y sobre sobrinanan

Mihor amigonan di cas: Ted y Rufina Hasham, Edjean Semeleer y Arthur Loefstok, Erwin y Mayra Sherman, Ed Werleman y esposa, Robby Schouten, Chris Kross

Demas famia:
Brokke, Ponson, de Cuba, Richardson, Garcia, Tecla, Croes, Howell, Pieters, Visser, Boerman, de Cuba, Tromp, Scheper, Krosendijk, Bergen, Muyale y Stamper

Tur su amiga, amigonan y conocirnan mucho hopi pa menciona, su bario di Companashi, tur su coleganan artista, su fanaticonan y su pueblo cu a stim'e y cu el a stima hopi.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un famia of conocirnan.
Ta invita pa e **acto di entiero** cu lo tuma lugar dialuna 28 di April 2025 na Aurora Funeral Home & Crematory na Cumana di 6:00 pm - 09:00 pm

Acto di cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta sperami ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda buniteza y
Laga esakinan termina den tur buniteza.

Cu hopi dolor nos ta anuncia fayecimento di

Isidro van der Linde
Mihor conoci como:
"Buchi Jim of "Mo Jim"
***15 Mei 1941 - + 22 April 2025**

Stima manera su yiu:
Cloudio Dorothal & Mirelia Dorothal-Hoek
Jennifer Gonzalez & Xervain Croes y Juinan
Aixa Dorothal & Georgemichael Richardson y jiu

Rumannan:
Emilio van der Linde (Muis)
Francisco van der Linde (Chico)
Supriano van der Linde (sholang)

Sobrino & Sobrinanan:
Ludwina & Uchi Kock van der Linde
Miriam van der Linde
Lidia van der Linde y Famia
Frenk & Carin van der Linde Yarzagaray
Cal & Mirla van der Linde Croes
Glenda Hoek van der Linde y Famia
Hubert y Ana Milena van der Linde Gonzalez
Javier & Mirela van der Linde Kransen
Natalie & Sergio Tromp van der Linde
Swinda van der Linde
Gorge van der Linde
Oscar van der Linde
Brigitte van der Linde & Richard Kramers
Chommy & Sari van der Linde Dubero
Chou & Mayra van der Linde Kock
Maria van der Linde y Famia
Albertico & Francisca van der Linde Castro
Goyo & Jeanette van der Linde Harsveld

Su Iha: Javier van der Linde

Demas sobre Sobrino y Sobrinanan, Primo y Primanan y tur demas Famianan.

Su Ex- bisiñanan: Tata, Gladys, Rosy y demas Amigo y bisiña.

Su ex-compañeronan y full Staff di Huize Maristela SABA afdeling Wanglo.

Ta invita tur famia, amigo, bisiña y conocirnan pa e **acto di despedida** cual ta tuma lugar:
Dialuna 28 April 2025 di 7:00 PM pa 9:00 PM
Na Pray Funeral Home na San Nicolaas
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

Nos a kier a pidi despensa si den nos tristeza nos por a lubida un famia of conocir.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Corte Constitucional di Gabon ta confirma Oligui Nguema su victoria den eleccion presidencial

(AP) - Gabon su corte constitucional a confirma diabierna cu Gen. Brice Clotaire Oligui Nguema, Gabon su presidente interino cu a organisa e golpe de estado den 2023, a gana e nacion Centro Africano su eleccion presidencial.

Oligui Nguema a gana e eleccion cu 58,074 voto, cual ta 94.85% di e votonan, segun e resultadonan final cu e Corte Constitucional a publica.

Ologui Nguema su cantidad a aumenta cu casi 5% compara cu e resultadonan provisional cu a anuncia e dia despues di 12 di april pa e ministerio di Interior. El a logra derota 7 otro cantidato, incluyendo e ex Prome Minister alain Claude Bilie-By-Nze, ken a keda atras cu 3% di e votonan. Ningun di e otro 6 candidato a logra mas cu 1%.

Bilie-By-Nze recientemente a bisa The Associated Press cu Oligui Nguema a probecha di e recursonan estatal pa sostene su campaña. E gobierno ta nenga esaki.

Observadornan local ta bisa cu e conducta di e eleccion no tabata satisfactorio den casi tur e urnanan cu a monitor.

E Corte Constitucional a anuncia un total di 70,11% di votador den e eleccion aki, cu alrededor di 920,000 votador incluyendo mas di 28,000 den exterior, cu tabata registra pa participa na mas di 3,000 urna.

E ministerio di Interior anteriormente a anuncia un participacion mas halto di 87,21% den su resultadonan provisional cu a anuncia e dia despues di e eleccion.

Esaki ta Gabon su prome eleccion presidencial desde e golpe de estado militar den 2023 cu a caba cu e dinastia politico cu a dura mas di 50 aña. Esaki tabata mira como un eleccion crucial pa e nacion Centro Africano su 2.3 miyon persona, un tercer ken ta biba den pobresa a pesar di su rikesa den petroleo.

Oligui Nguema, e ex hefe di e pais su Republican Guard, a derota President Ali Bongo Ondimba casi 2 aña atras. E ta spera di por consolida su mando pa un termino di 7 aña den su posicion y lo inaugura dia 3 di mei.

Reino Uni ta bisa cu energia berde lo fortifica seguridad mientras Merca no ta di acuerdo

(AP)—Reino Uni a anuncia un gran inversion den energia di biento diahuebs mientras e tabata anfitriona un cumbre internacional riba seguridad di energia—cu Europa y Merca den desacuerdo si mester corta dependencia riba combustiblenan fosil.

Premier di Reino Uni, Keir Starmer, a bisa cu energia renobable lo yuda paisnan sali for di "e rollercoaster di mercado internacional di combustible fosil" mientras el a compromete 400 millon dollar pa aumenta e capacidad di Britania pa fabrica componentenan pa industria di biento den lama. Su gobierno centro-izquierdista ta spera cu esaki lo stimula inversion priva den sector di energia renobable di Reino Uni.

"Energia limpi domestico ta e unico manera pa tuma control back di nos sistema di energia," Starmer a bisa.

Esaki ta contrasta cu e mensahe di Tommy Joyce, subsecretario interino di energia pa asunto internacional di Merca, cu a yama politicanan cu ta pusha pa energia limpi riba combustiblenan fosil como "dañino y peligroso."

Joyce a conta e participantenan cu nan mester ta "honesto tocante e necesidad creciente di energia mundial, no enfoca solamente riba politica di net-zero." El a agrega cu construccion di turbina di biento ta exigi "concesionnan na of coersion for di China" pasobra China ta suministra e mineralnan necesario.

Secretario di Energia di Merca, Chris Wright, no a asisti na e conferencia.

Un aumento den prijs di energia y e guera entre Rusia y Ucrania a haci cu lidernan Europeo ta pensando seriamente tocante seguridad di energia mundial y nan dependencia riba gas natural Ruso. Ucrania a para suministracion di gas Ruso na clientenan Europeo via su red di tubo den januari.

"Mientras energia por ser usa como arma contra nos, nos paisnan y nos ciudadanonan ta vulnerable y expuesto," Secretario di Energia di Reino Uni, Ed Miliband, a conta e delegadonan. El a bisa cu "poder di carbon abao" ta un ruta pa seguridad di energia y tambe un manera pa combati cambio climatico.

Britania ta haya mas cu mitar di su electricidad for di fuentenan renobable manera biento y solo, y e resto for di gas natural y energia nuclear. E ta mira pa genera tur energia di Reino Uni for di fuentenan renobable pa 2030.

E ultimo planta di coriente di carbon na Reino Uni a cera aña pasa, terminando 142 aña di electricidad genera cu carbon den e pais na unda a mira e nacemento di e Revolucion Industrial.

Otro paisnan Europeo, incluyendo Alemania y Francia, tambe a compromete pa aumenta produccion di energia di biento, y algun tambe ta reduciendo uso di carbon gradualmente.

E administracion di Trump ta haciendo e contrario—priorisando combustible fosil, incluyendo stimula carbon, cancela financiamento pa proyectonan di energia limpi y amigable pa clima, y ta atacando e industria di biento.

E cumbre di dos dia a ser organisa pa e gobierno Britanico y e Agencia Internacional di Energia, uniendo ministernan di 60 pais, oficialnan superior di Union Europeo, CEO-nan di sector di energia, hefenan di organisacionnan internacional y non-profitnan pa evalua e riesgonan pa sistema di energia mundial y busca solucion.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 26 april 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Als er geen doorbraak komt in de screening van Mike de Meza, kan de zaak eindigen bij de rechter

Pagina 3

Deadline niet gehaald:

Staatssecretaris Szabó verhoogt rente voor Aruba per 1 mei

Pagina 2

CAft:

Gebruik overschot om schulden sneller af te lossen en Aruba's financiële positie te versterken

Pagina 7

Deadline niet gehaald:

Staatssecretaris Szabó verhoogt rente voor Aruba per 1 mei

Zoals bekend was 1 mei vastgesteld als de deadline voor de regeringen van Aruba en Nederland om overeenstemming te bereiken over de Rijkswet en om het wetsvoorstel in te dienen bij zowel het Parlement van Aruba als de Tweede Kamer. Nu deze datum nadert en er nog slechts enkele dagen resten in de maand, heeft Staatssecretaris Zsolt Szabó aangekondigd dat hij de rente die Aruba moet betalen op de uitstaande COVID-schuld zal verhogen van 5,1% naar 6,9%.

Volgens het digitale platform Dossier Koninkrijksrelaties heeft Staatssecretaris Szabó aangegeven dat hij zich zal houden aan de bestuursafspraak die zijn voorganger Van Huffelen op 4 juni 2024 sloot met de toenmalige premier Evelyn Wever-Croes. Deze afspraak hield onder meer in dat Nederland de rente op de coronaleningen van ruim 900 miljoen florin had verlaagd naar 5,1%.

Zoals bekend was ook afgesproken dat er uiterlijk 1 mei een nieuwe Rijkswet inzake financieel toezicht aan de parlementen moest worden aangeboden. Als dit niet gebeurt, stijgt de rente automatisch weer naar 6,9%. Deze bepaling was bedoeld om het kabinet Wever-Croes aan te sporen om voortvarend te werken aan de voorbereiding van het wetsvoorstel.

Volgens het platform heeft de dreiging van een rentestijging weinig indruk gemaakt: “Nu is voor beide landen duidelijk geworden dat het niet mogelijk zal zijn om het wetsvoorstel op 1 mei in de Tweede Kamer in te dienen. Dat betekent dat de rente volgens de afspraken uit de bestuursafspraak zal worden verhoogd," aldus Staatssecretaris Szabó in reactie op vragen

van Dossier Koninkrijksrelaties.

Het platform merkt op dat het nieuwe kabinet, het AVP-FUTURO-kabinet dat enkele weken geleden aantrad, nu de rekening moet betalen voor de stille obstructie van zijn voorganger. Daarbij wordt opgemerkt dat dit niet de enige obstructie was: na de verkiezingsnederlaag verlaagde het kabinet Wever-Croes een belastingvrije toeslag zonder de Staten daarin te betrekken, waardoor het aantal belastingplichtigen daalde van 40.000 naar 12.000 en de overheid jaarlijks circa 50 miljoen florin aan inkomsten verloor.

Op ambtelijk niveau wordt momenteel gewerkt aan de inhoud van het concept van de Rijkswet. Zodra beide regeringen het eens zijn over het voorstel, zal het in Aruba aan de adviesraden worden voorgelegd en in Nederland via een internetconsultatie openbaar worden gemaakt. Na de adviesfase zal het voorstel door de Rijksministerraad worden ingediend bij de Raad van State van het Koninkrijk voor advies.

Wat nu af te wachten blijft, is of het parlementaire traject nog dit jaar van start kan gaan. Zodra de Rijkswet in werking treedt, zal Nederland de rente verlagen naar een markconform niveau plus een kleine opslag, zoals reeds geldt voor Curaçao en Sint Maarten (3,1%).

Na de aankondiging van Staatssecretaris Szabó heeft minister van Financiën, Economische Zaken en de Primaire Sector Geoffrey Wever via een persbericht laten weten dat Aruba al zijn finale opmerkingen over de Rijkswet financieel toezicht vóór 1 mei zal indienen, en dus volledig aan zijn verplichtingen zal voldoen.
Minister Wever verklaarde dat volgende week dinsdag in het Parlement van Aruba een openbare bijeenkomst zal plaatsvinden waarin de regering een uitgebreide toelichting zal geven op de stand van zaken rond de herfinanciering.

“We hebben vandaag verschillende berichten in de media gezien over de herfinanciering van de schulden tussen de regering van Aruba en de Nederlandse regering. Daarom wil ik nu kort reageren,” aldus de minister.

Hij legde uit dat de overeenkomst van 4 juni 2024 tussen de vorige regering van Aruba en de Nederlandse regering bepaalt dat de Rijkswet financieel toezicht uiterlijk 1 mei 2025 bij de Tweede Kamer moet worden ingediend. Aanvankelijk bereikten de regeringen geen overeenstemming over deze wet, waarop werd afgesproken dat de rente op de lening van 916 miljoen florin zou stijgen naar 6,9%, wat hoger is dan de rente die Aruba betaalt op zowel de lokale als de internationale markt.
Vervolgens hebben beide regeringen verder onderhandeld en kwamen zij tot een voorlopig akkoord waarin onder meer werd vastgelegd dat Nederland de Arubaanse schuld zou herfinancieren op de internationale markt en de rente zou verlagen van 6,9% naar 5,1%, en later naar ongeveer 3,2%, onder de voorwaarde dat de Rijkswet in werking treedt.

In de overeenkomst werd verder afgesproken dat, indien de Rijkswet niet vóór 1 mei 2025 bij de Tweede Kamer wordt ingediend, de rente van 5,1% weer zal stijgen naar 6,9% totdat de Rijkswet van kracht wordt.
Minister Wever benadrukte dat sinds de beëdiging van het AVP-FUTURO-kabinet, vier weken geleden op 28 maart, er intensief met Nederland is samengewerkt om het onderhandelingsproces af te ronden en dat een onderhandelingsteam is aangesteld om ervoor te zorgen dat alle Arubaanse documenten vóór 1 mei 2025 aan Nederland worden geleverd.

Hij voegde eraan toe dat deze boodschap ook meerdere malen is overgebracht aan Nederland, in de hoop dat Nederland toch bereid zou zijn om de rente niet te verhogen per 1 mei, mede gezien het feit dat Staatssecretaris Szabó prioriteit geeft aan de "zelfredzaamheid" van Aruba.

Toch heeft Staatssecretaris Szabó aangekondigd dat hij niet zal afwijken van de op 4 juni 2024 ondertekende overeenkomst en dat de rente voor Aruba per 1 mei zal stijgen naar 6,9%.

“De regering van Aruba probeert op verschillende manieren Nederland te overtuigen dat de vertraging niet aan Aruba te wijten is en dat, in overleg met Nederland, het IMF is gevraagd om een rapport te maken over de normen die in de Rijkswet zullen worden vastgelegd, wat meer tijd in beslag nam dan aanvankelijk voorzien. Aruba zal ervoor zorgen dat zijn deel vóór 1 mei wordt ingediend en volgende week zal de regering een uitgebreide toelichting geven in het Parlement van Aruba, zodat de bevolking volledig geïnformeerd is over het proces,” aldus minister Wever.

Otmar Oduber: De bevolking zal moeten betalen

In het verleden uitte PPA-leider Otmar Oduber zijn zorgen over de vertraging bij de behandeling van de Rijkswet in het Parlement van Aruba. In maart uitte hij zijn bezorgdheid dat er, met nog slechts enkele weken tot de deadline, "nog steeds geen nieuw concept op tafel lag."

In een persverklaring destijds meldde Oduber dat hij een gesprek had gehad met de voorzitter van het Parlement, waarin hij had gewezen op de schending van het eigen reglement van orde van het Parlement, “omdat de fractie van de PPA bijna 40 dagen geleden een verzoek had ingediend om een openbare vergadering over de Rijkswet, maar dat dit nog steeds niet was gehonoreerd, terwijl het reglement voorschrijft dat een vergadering binnen 30 dagen moet plaatsvinden.”
Hij benadrukte dat “deze vergadering belangrijk is om te weten waar alle fracties binnen het Parlement staan ten opzichte van de Rijkswet.”
Hij bekritiseerde destijds ook het feit dat “drie fracties in het parlement weigerden het onderwerp Rijkswet te behandelen.”

Oduber benadrukte: “Uiteindelijk is het de bevolking die de consequenties van de Rijkswet zal moeten dragen."

ATIA, CUA en AHATA dringen aan: Regering moet verspilling van publieke middelen vermijden

De commerciële gremia, AHATA, CUA en ATIA, hebben kennisgenomen van het feit dat de Nederlandse regering de rente op de Arubaanse schuld van 900 miljoen florin heeft verhoogd, omdat Aruba nog niet heeft voldaan aan de verplichting om een nieuwe Rijkswet inzake financieel toezicht in te dienen. Volgens de bestaande afspraken moest de nieuwe wet uiterlijk op 1 mei zijn aangeboden aan de Tweede Kamer, maar aanwijzingen geven aan dat de dialoog tussen Aruba en Nederland over de wetsinhoud nog gaande is.

De vorige regering heeft reeds de mogelijkheid afgewezen om een lagere rente van 3,4% te verkrijgen. Deze beslissing resulteerde in een veel hogere rente van 5,1%, wat aanzienlijk hogere kosten voor Aruba met zich meebracht.

Nu de huidige regering de overeenkomst met Nederland evenmin heeft kunnen nakomen, dreigt de rente zelfs verder te stijgen naar 6,9%.

Daarnaast is er een internationale schuld van bijna 434 miljoen florin, die eveneens tegen een lagere rente via Nederland had kunnen worden geherfinancierd indien aan de afspraken was voldaan.

De extra kosten die voortvloeien uit het verschil tussen een rente van 3,4% en 6,9% bedragen in totaal 268 miljoen florin.

CUA, ATIA en AHATA, als vertegenwoordigers van werkgevers en de stem van de private sector, beschouwen deze hogere rentekosten als een verspilling van publieke middelen, middelen die onze gemeenschap hard heeft moeten opbrengen voor de financiering van de overheid.

Zij dringen er met klem bij de regering op aan om verdere financiële misstappen te vermijden en het proces met Nederland af te ronden voor de invoering van de nieuwe Rijkswet financieel toezicht voor Aruba.

Wordt de ontwerprijkswet...*Weer getorpedeerd...?*

Vorige week heeft de sociaaldemocratische fractie, tegenwoordig in de oppositie, in afwachting van een nieuwe ontwerprijkswet financieel toezicht voor Aruba, een serie vragen gericht aan de minister belast met financiën en economische zaken over dit onderwerp. De toon van die vragen geeft naar onze mening aan dat een herhaling mogelijk is van hetgeen enkele jaren is gebeurd bij de afwijzing van het vorige rijkswetsvoorstel (RAft) door het Arubaanse parlement, waarmee de consensus-rijkswet geen realiteit werd.

Naast de verantwoordelijkheid van de bewindsman in kwestie om de vragen te beantwoorden, naar eigen inzicht en bevinden, heeft het onze aandacht getrokken dat verschillende van de vragen een andere historische achtergrond veronderstellen dan wat wijzelf in die jaren hebben meegemaakt, waarbij een rijkswet met reden een steeds dringender wens van Nederland werd.

Aan de betrokken minister wordt onder meer de vraag gesteld waarom er zo nodig een rijkswet moest komen, als "Aruba een surplus heeft, Aruba aan de financiële normen voldoet die verankerd zijn in de (lokale) wet op het financieel toezicht (LAft) en Aruba een positief vooruitzicht vertoont?" De genoemde feiten zijn op zich correct maar de realiteit is dat desondanks en om een andere reden Nederland blijft vasthouden aan een rijkswet.

De vraag dient een afdoend antwoord te krijgen die de vragensteller wellicht niet zal bevallen. Feit is dat de Arubaanse wet op het financieel toezicht best wel had kunnen blijven functioneren hoewel Nederland van meet af aan de wens had om te zijner tijd deze in te wisselen voor een rijkswet. De gelegenheid die Nederland werd geboden om een rijkswet te eisen kwam van exact dezelfde fractie in het Arubaans parlement die nu de vragen stelt. Om het geheugen op te frissen: in het protocol tussen Nederland en Aruba dat werd afgesloten en ondertekend in november 2018 door de toenmalige premier, van hun eigen partij, was overeengekomen dat bepaalde wijzigingen zouden worden aangebracht in de lokale toezichtwet. Maar het was de sociaaldemocratische fractie die de regering steunde die gebruik maakte van hun veronderstelde 'autonomie' om twee van hun parlementariërs het wetsvoorstel te laten amenderen, zodanig dat de Koninkrijksregering uit de tekst werd verwijderd en daarvoor in de plaats de Staten van Aruba werd ingevuld als de bevoegde toezichtautoriteit. Deze wetswijziging, werkelijk van een infantiel niveau en die dus ook niet weergaf wat er in werkelijkheid met de Nederlandse staatssecretaris was afgesproken in het protocol, kwam nooit in werking omdat de premier, ongetwijfeld onder stevige Nederlandse druk om de Gouverneur de wetswijziging niet te laten ondertekenen, het absurde project opzij heeft gelegd.

Als iemand een argument had willen hebben tegen de invoering van een rijkswet kennen wij er een die we nergens genoemd noch besproken zien. Als Nederland toch altijd de mogelijkheid heeft om achteraf in te grijpen en inwerkingtreding te voorkomen, dan is het toch niet zo'n probleem om de Arubaanse volksvertegenwoordiging aan te laten knoeien. Maar kennelijk wil men niet meer geconfronteerd worden met dit soort noodzakelijk ingrijpen, waarbij iets is afgesproken met de Arubaanse regering, nota bene in een protocol en wanneer een wetswijziging moet worden toegepast, de fractie de door hun eigen regering afgesproken wijzigingen blokkeert. Is het dan vreemd dat Nederland onderhand geen zin meer heeft in ongewenste en niet afgesproken wijzigingen in de lokale wet en voortaan het wettelijk kader voor het toezicht in een rijkswet wil zien?

Een ander aspect dat niet had kunnen ontbreken in de genoemde vragen is het zogeheten 'verlies van autonomie' waarvoor wij eigenlijk geen reden zien. Die 'autonomie' werd beperkt, of 'opgegeven' als men dat zo zou willen formuleren, in 2014 en definitief in 2015 met de invoering van de lokale wet op het toezicht. Het is belangrijk niet te vergeten dat de lokale wet het voorstel was van de toenmalige Arubaanse regering om daarmee te voorkomen dat er een rijkswet met dezelfde inhoud zou worden ingevoerd en dat echt niet op basis van enige consensus, maar via een Koninklijk Besluit. Wij zien niet in hoe het overbrengen van het toezicht naar een rijkswet de autonomie van het lokale bestuur verder zou inperken als zowel de toezichtrol van de Koninkrijksministerraad en het recht om de begroting te plannen, te presenteren, goed te laten keuren en daarna ten uitvoer te brengen in Arubaanse handen blijft. Het toezicht, zowel vooraf als na de goedkeuring door de Staten, alsook met betrekking tot de tussentijdse wijzigingen, zal niet veranderen en is inmiddels al 10 jaar in uitvoering.

Een ander argument dat niet kan ontbreken betreft het feit dat de twee andere eilanden hebben ingestemd met een rijkswet financieel toezicht in ruil voor een sanering van de overheidsschulden en waarom zou dat dan in het geval van Aruba niet kunnen? Zoals eerder aangegeven betrof het in Aruba een noodsituatie, naar de mening van de Nederlandse regering, die hun ingrijpen vereiste. Maar dan wel een ingrijpen waarbij de invoering van het keurslijf van het toezicht, zoals dat vanaf 2010 al bestond voor de andere eilanden, als voldoende werd beschouwd om als koerscorrectie te dienen. Of het verloop van de ondernomen acties in de afgelopen 10 jaar zouden hebben bewezen dat diezelfde saneringsmaatregelen zouden hebben moeten plaatsvinden, dat blijft afhankelijk van de mening van eenieder. In ieder geval is Aruba, zoals de oppositiefractie zelf vaststelt, op de goede weg, uitgezonderd de ontwikkelingen van de laatste tijd op het internationale vlak die de nieuwe regering wellicht zullen dwingen tot een uiterst voorzichtig beleid. Tenslotte blijft er dus een prangende vraag over: gaat de partij wederom een wetsvoorstel torpederen waar hun eigen leider tot het laatste moment aan heeft meegewerkt?

Als er geen doorbraak komt in de screening van Mike de Meza, kan de zaak eindigen bij de rechter

Gisteravond had premier Mike Eman een ontmoeting met de Gouverneur van Aruba, Zijne Excellentie Alfonso Boekhoudt. Tijdens deze bijeenkomst bespraken de regeringsleider en de Gouverneur onder andere de viering van Koningsdag en het onderwerp dat velen binnen de gemeenschap bezighoudt: de screening van kandidaat-minister Mike de Meza.

Besluiten rond Koningsdag

Wat betreft de viering van Koningsdag, en in het bijzonder de vraag welke dag officieel als vrije dag zal gelden aangezien Koningsdag op een zondag valt, maakte premier Eman bekend dat is besloten om zaterdag als vrije dag aan te wijzen.

In het kader van Koningsdag vinden ook de Koninklijke onderscheidingen plaats. Premier Eman kondigde aan dat vrijdagochtend samen met de Gouverneur het moment van kennismaking met de gedecoreerden zal plaatsvinden, en dat vrijdagavond de receptie wordt gehouden waarmee de viering van de verjaardag van de Koning officieel begint.

Daarnaast zal op vrijdag ook een officieel eerbetoon plaatsvinden aan paus Franciscus, die is overleden.

De screening van Mike de Meza

Over de screening van kandidaat-minister en parlementariër Mike de Meza, legde de premier uit dat hij tijdens zijn ontmoeting met de Gouverneur aanvullende documenten heeft overhandigd die door de belastingadviseurs van De Meza aan hem zijn verstrekt.

Hij gaf aan dat deze documenten gedetailleerde uitleg bevatten waaruit blijkt dat de heer De Meza alle belastingverplichtingen uit het verleden heeft voldaan, en dat zij een breed overzicht geven van zijn belastingnaleving.

Premier Eman benadrukte dat wanneer het gaat om de reputatie van een persoon, dit een uiterst serieus onderwerp is. "Een persoon heeft niet alleen het recht, maar ook de plicht om te vechten voor zijn goede naam en duidelijk te maken wat er werkelijk is gebeurd."

In dit geval, zo verklaarde hij, hebben De Meza en zijn belastingadviseurs veel documentatie aangeleverd om te tonen dat de zorgen over zijn positie, zoals geformuleerd, volgens hen geen belemmering zouden moeten vormen voor zijn benoeming tot minister.

"Wij kennen de heer De Meza ook als iemand die zich heeft ingezet voor dit land. Hij heeft zijn bedrijven gesloten juist om dit land te dienen, tijdens alle jaren dat hij ervoor koos om minister en vervolgens parlementariër te zijn. Hij had toen vrijwel geen bedrijven meer, en dat waren bedrijven die zeer succesvol waren. Die keuze voor publieke dienstbaarheid moet ook meegewogen en gerespecteerd worden in dit proces," aldus Eman.

Mogelijke juridische stappen

Op de vraag van de pers over de rol van de DIMP (Dienst Inspectie en Meldpunt Publieke Sector) in deze zaak — aangezien deze dienst uiteindelijk het groen licht moet geven voor de benoeming van De Meza — bevestigde de premier dat dit inderdaad zo is. De huidige discussie gaat over de interpretatie van fiscale gegevens: de belastinginspecteurs van de DIMP baseren hun oordeel op bepaalde punten, terwijl de adviseurs van De Meza daar een andere visie op hebben.

Eman voegde eraan toe dat naar zijn begrip deze zaak zou kunnen uitmonden in een rechtszaak. "Ik heb indicaties ontvangen dat als er geen opening komt, de zaak mogelijk bij de rechter zal eindigen, waar de belastingadviseurs van De Meza hun standpunt kunnen voorleggen, en de DIMP dat ook kan doen. Dat zou duidelijkheid kunnen brengen, want fiscale kwesties zijn vaak technisch van aard en moeilijk te beoordelen zonder experts."

Doorgaan op Pag. 4

De handelsoorlog en... *De mondiale junglewet...*

Momenteel gaat de meeste aandacht uit naar de directe economische gevolgen van de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en zowat de rest van de wereld. De crisis blijft echter niet beperkt tot de economische schade, die weliswaar groot kan zijn maar op een goede dag hersteld kan worden. Wat nu plaatsvindt is een mogelijke herdefiniëring van de internationale spelregels waarvan de gevolgen gedurende decennia voelbaar kunnen zijn. De Caribische regio zoals wij die nu kennen kan in dit huidige tumult drastisch van aard en aanzien veranderen en in veel gevallen niet in positieve zin.

Historisch gezien wordt het Caribisch gebied gekenmerkt door een grote culturele en economische diversiteit, het product van de overheersing door diverse Europese mogendheden zoals Groot Brittannië, Frankrijk, Spanje en Nederland. Zelfs Denemarken had Caribische koloniën, de hedendaagse Amerikaanse Maagdeneilanden (St. Thomas, St Croix), die men simpelweg heeft verkocht aan de VS, "lock, stock and barrel", zoals de uitdrukking luidt. Velen zouden heden ten dage dit beschouwen als iets dat absoluut niet voor herhaling vatbaar is, totdat onlangs president Trump het begon te hebben over de annexatie van Groenland, dat al eeuwenlang Deens bezit is. Natuurlijk kan men discussiëren over de wijze waarop Denemarken aan dat bezit is gekomen, maar dat is een verhaal voor een andere gelegenheid. In ieder geval is dit uitgestrekte gebied nu internationaal erkend als Deens grondgebied.
In ieder geval zijn we nu kennelijk beland in een tijdperk waarin klaarblijkelijk de internationale wetgeving en het respect voor de soevereiniteit van andere landen minder relevant zijn geworden. Zoals eerder becommentarieerd in eerdere redactionele artikelen, zien we nu een herverdeling van de wereld in invloedssferen van enkele grote spelers onderling, die groot en machtig genoeg zijn om aan te schuiven aan de tafel waar die verdeling plaatsvindt. Dit lijkt het gedachtegoed te zijn van Trump en zijn politieke medestanders en is aanleiding om te bezien wat voor uitwerking dit kan hebben in onze eigen regio in de komende jaren.
In dit geval verwijzen we niet naar de handelsoorlog en de gevolgen daarvan, onder meer de zoektocht naar bondgenoten door de landen van de regio. Belangrijk is wat er gaat gebeuren op het moment dat we inderdaad terecht zijn gekomen in een situatie waarin grenzen en het respect voor wat kan worden beschouwd als eigendom van de 'soevereine buur' beginnen te vervagen. Neem bijvoorbeeld het conflict tussen Guyana en Venezuela inzake 'Esequibo' of 'Essequibo' naargelang van welke zijde men de zaak bekijkt. Tot nu toe heeft het conflict een geschiedenis gekend van meer dan 150 jaar waarin het betwiste gebied onderwerp is geweest van arbitrage, die door beide partijen als zodanig was erkend. Maar nu, met bijvoorbeeld het gebrek aan erkenning van internationale fora zoals het Internationaal Gerechtshof, uitgerekend door de machtigste landen van dit moment, gaan we mogelijk in de richting van een situatie waarin deze internationale fora worden genegeerd en degene die vindt dat hij daartoe in staat is gewoon zijn gang gaat? Is dat niet de les die we kunnen trekken uit het conflict in Oekraïne waarbij de gehele institutie Verenigde Naties, daarbij inbegrepen de Veiligheidsraad, een tandeloze waakhond is gebleken omdat de landen die het meest zijn geïnteresseerd in het niet bestaan van internationale wetten en regels, juist degenen zijn met een vetorecht? Dit alles is verder versterkt door het aan het bewind komen van de regering-Trump, die de indruk wekt het niet te zullen betreuren als men minder geld zou moeten stoppen in dit grote project dat men zoveel jaren geleden zelf heeft helpen opzetten. Stel eens voor wat er zou gebeuren in een geval als het conflict tussen Guyana en Venezuela; een Venezolaanse invasie in deze tijden van algehele turbulentie zou om te beginnen kunnen rekenen op steun vanuit Rusland en China, die in staat zijn om welke uitspraak ook van de Veiligheidsraad te voorkomen. Zou de VS reageren om de oliebelangen van ExxonMobil in Guyana te beschermen? Of zou men volstaan met een oproep aan Groot Brittannië, als voormalig kolonisator en met goede relaties met de huidige onafhankelijke natie, om iets te doen? Het kan zijn dat de VS toch zou optreden tegen Venezuela, maar dan niet omdat Venezuela de soevereiniteit van het buurland schendt maar omdat men de natuurlijke rijkdommen van Guyana, waarop men zelf een oogje heeft, zou willen veiligstellen... Dat is de wereld van de toekomst, als het slecht afloopt.

Dit alles kan ook gevolgen hebben voor ons. Onze bescherming dient te komen van het Europese land waarmee wij een eeuwenlange relatie hebben. In het verleden zijn er Venezolaanse presidenten geweest die de ABC-eilanden "onze eilanden" noemden. Echter, bij de overeenkomst bekend als de Vrede van Munster van 1648, tussen Spanje en de toenmalige Zeven Provinciën, is bepaald hoe de verdeling van eigendommen op en nabij het Amerikaanse continent diende plaats te vinden. Daaruit kwam het nu nog steeds bestaande conflict voort over de exacte grens tussen de toenmalige Nederlandse koloniën op het vasteland, vandaag de dag de republiek Guyana en Venezuela. Als Venezuela op grond van dat verdrag bepaalde rechten op grondgebied opeist, dan kan men moeilijk op grond van datzelfde verdrag rechten doen gelden op de eilanden, die bij dat verdrag overduidelijk aan wat nu de Nederlandse staat is werd toegewezen.

Is het nu te speculatief om te denken dat op een goede dag een Venezolaans regime, dat helemaal geen belemmering ziet in internationale wetten en regels, om de eilanden op te eisen? Bovendien zou men niet uitsluitend historische rechten te berde brengen maar ook een hedendaags argument, namelijk de aanwezigheid van grote aantallen inwoners die ondanks hun eventuele naturalisatie tot Nederlands onderdaan, het recht op het aanvragen van de Venezolaanse nationaliteit hebben behouden? Is het overdreven om te veronderstellen dat men zogenaamd 'de belangen wil veiligstellen van de – potentiële – Venezolaanse burgers op het eiland', exact zoals vriend Poetin dat in Oekraïne heeft gedaan om zogenaamd de belangen van de Russisch sprekende bevolking veilig te stellen? Het is te hopen dat dit nooit zal gebeuren, maar als een jaar geleden iemand zou hebben beweerd dat uitgerekend de VS de buurlanden zou bedreigen met annexatie, wie zou dat dan hebben geloofd?

Als er geen doorbraak komt in de screening van Mike de Meza, kan de zaak eindigen bij de rechter

vervolg van de vorige pagina

De premier benadrukte opnieuw dat er volgens hem geen twijfel over bestaat dat De Meza zijn verplichtingen heeft nagekomen. De discussie gaat nu over de vraag of in die periode bepaalde meldingen wel of niet zijn gedaan, wat de belastinginspecteurs onderling verschillend beoordelen.
"Als politiek leider, als leider van de AVP, en wetende dat De Meza kandidaat nummer twee is op de lijst, heb ik hem altijd gekend als een toegewijde dienaar van het land. Nooit heb ik bij hem tekenen van overdadige luxe gezien. Hij loopt in korte broek door zijn wijk, luistert altijd naar zijn gemeenschap, rijdt geen dure auto, heeft geen jacht of iets dergelijks — hij leeft een leven dat past bij publieke dienstbaarheid. Daarom verdient hij volgens mij een eerlijk proces en de ruimte om zich te verdedigen."

Terugblik en wettelijke context

Op de vraag hoe het kan dat De Meza bij een vorige ministeriële benoeming wél door de screening kwam, antwoordde Eman dat hij hier niet in detail op kan ingaan omdat het om privézaken gaat. Wel gaf hij aan dat de wet toen anders was: in die tijd werd het voldoende geacht dat iemand betalingsachterstanden oploste of een regeling trof. Nu is het proces strikter opgedeeld in

twee fasen: de eerste is de "fiscale gedragsbeoordeling" (naleving), gevolgd door de betalingsfase.

Ook al zijn de schulden later betaald, blijft er discussie over het eerdere nalevingsgedrag. De inspecteurs van de DIMP en de adviseurs van De Meza hebben daarover uiteenlopende standpunten.
Eman benadrukte dat als er geen oplossing komt, de zaak zeer waarschijnlijk aan de rechter zal worden voorgelegd om een objectief oordeel te vellen.

De premier gaf aan dat de Gouverneur inmiddels volledig op de hoogte is van alle argumenten en dat deze zijn eigen afweging zal maken. De Meza zou zelf hebben aangegeven dat, mocht er geen helderheid komen, hij de zaak graag aan de rechter voorlegt om zo zijn naam te zuiveren.
"Een uitspraak van de rechter zou veel duidelijkheid kunnen verschaffen, ook om het politieke aspect weg te nemen en tot een professionele oplossing te komen. Mijns inziens verdient De Meza, gezien zijn loopbaan en zijn toewijding aan ons land, tijd en een eerlijke behandeling om dit pad te kunnen bewandelen," aldus Eman.

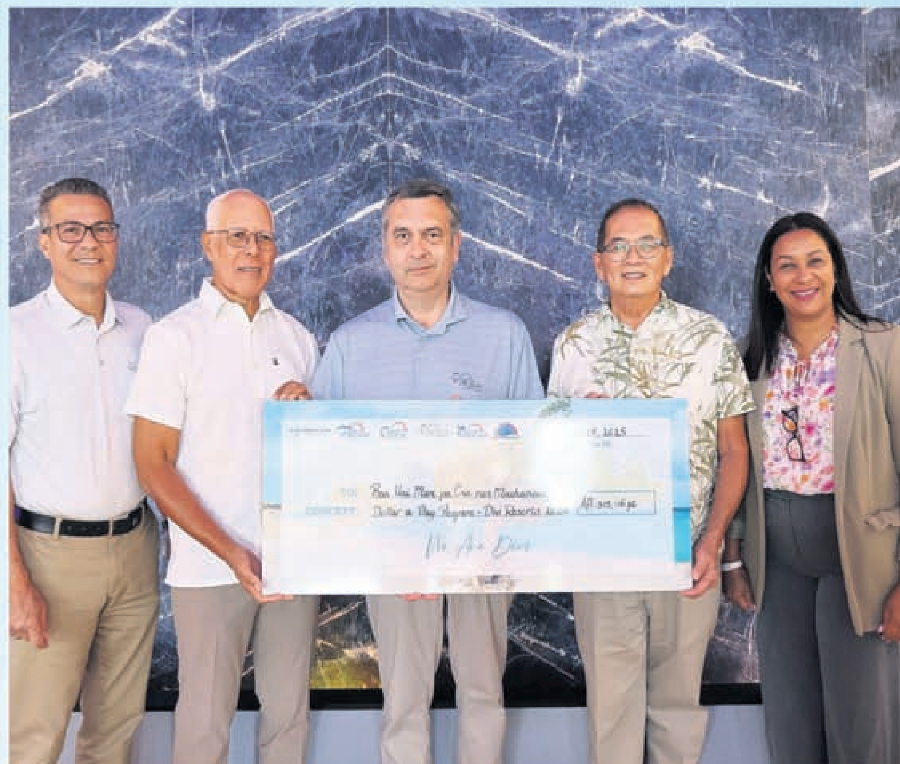
Kabinet AVP-FUTURO onder grote druk

Wat betreft de werking van het AVP-FUTURO-kabinet, dat momenteel slechts zes ministers telt, legde Eman uit dat deze situatie grote druk legt op minister Dowers, die de portefeuille van wat De Meza's ministerie zou zijn, er nu bij moet nemen.
Eman gaf aan dat minister Dowers in deze dagen waarschijnlijk zal worden ondersteund door een adviseur met specifieke kennis van de onderwerpen waar De Meza zich mee zou bezighouden. Op die manier kan er versterking komen vanuit het team van adviseurs om de betreffende portefeuille draaiende te houden in afwachting van de uitkomst van het proces rond De Meza.

A Small Gesture, A Big Impact 🌞

In 2023, the Divi Impact Foundation expanded its beloved $1 A Day Donation Program to Divi Aruba Phoenix Resort, Divi Village, and Divi Dutch Village. This heartfelt initiative now known as Community Assistance, invites our generous owners and guests to contribute just $1 per day during their stay, helping to uplift our local community in meaningful ways.

Through this program, we proudly partnered with Ban Uni Man Pa Cria Nos Muchanan, an organization dedicated to nourishing Aruba's future, our children. Together, we were able to present a check of AWG 315,116.96, supporting daily breakfast for over 500 schoolchildren.

With the cost of feeding one child for a year at approximately AWG 550, we successfully secured meals for 572 of 780 children, ensuring they begin each school day with a full stomach and a focused mind.

This incredible achievement was made possible thanks to the kindness of our owners and guests and the support of Divi Resorts, which added 15% to every guest contribution made in 2024. Together, we're not just feeding children, we're fueling dreams, nurturing young minds, and making a lasting difference. 💙

Thank you for helping us care for our community! One dollar, one meal, one child at a time.

Simon Waslander

De huwelijksreis is voorbij: Nieuwe regering moet echte innovatie tonen

In onze vorige column wezen wij erop dat een economische storm was aangekomen. Maar dat betekent niet dat er niet breed is gesproken over mogelijke oplossingen die nú al verlichting kunnen bieden en die op lange termijn strategisch effect kunnen hebben.

De afgelopen vier jaar hebben wij uitvoerig gesproken over innovatie in vrijwel alle sectoren van Aruba. Met name vlak vóór de verkiezingen hebben wij in de columns "Dag #1" uitgebreid een stappenplan uiteengezet om echte en radicale innovatie naar Aruba te brengen.

Dit is meer dan noodzakelijk om de gevolgen te verzachten van een periode van wereldwijde stagflatie, waarin economische groei afneemt terwijl inflatie stijgt. Daarom moet onze regering zich zoveel mogelijk richten op projecten met een aantrekkelijke Return on Investment (ROI) en, nog belangrijker, projecten die op strategische lange termijn besparingen en/of inkomsten opleveren.

Een punt waarop ik het oneens ben met sommige lokale economen is het idee dat de overheidsuitgaven per definitie omlaag moeten. Wanneer de overheid investeert in projecten die duurzame langetermijnvoordelen opleveren, kan zij juist een uiterst positieve rol spelen. In dit verband kan het "New Deal"-concept uit de tijd van president Roosevelt in de Verenigde Staten, tijdens de Grote Depressie, dienen als een waardevolle leidraad voor onze huidige bestuurders. Ook toen investeerde de overheid in strategische projecten om economische vooruitgang te stimuleren.

Een korte samenvatting van enkele concrete voorbeelden:

Toepassing van Kunstmatige Intelligentie (AI) in alle sectoren, met name voor automatisering in de juridische praktijk, grote backoffice-afdelingen, accounting en de medische sector.

Combinatie van zonnepanelen met de bouw van energiezuinige woningen.

Het concept van RoboTaxi-carpooling om het aantal auto's op Aruba drastisch te verminderen en burgers fors te laten besparen doordat ze geen eigen auto meer hoeven aan te schaffen.

Lokale landbouw via geavanceerde container farming met hydroponische technieken.

3D-printen van woningen om bouwkosten met bijna 80% te verlagen en zo de droom van een eigen huis voor velen bereikbaar te maken.

Er zijn nog talloze andere voorbeelden van innovatie besproken in de afgelopen vier jaar, te veel om allemaal in één column op te noemen. Wereldwijd zijn de technologieën voor echte innovatie in ieder geval volop aanwezig voor Aruba. Zoals eerder uitgebreid uitgelegd, moet er een volledige portfolio van innovatieve projecten van verschillende omvang, risico en via een gefaseerde aanpak worden ontwikkeld.

Opnieuw zien wij echter dat de huidige Minister van Innovatie, Excellentie Gerlien Croes, vooral zichtbaar is bij zaalvoetbalwedstrijden en culturele evenementen, terwijl wij nog niets concreets hebben vernomen of gezien op het gebied van radicale innovatie voor Aruba. Dit is betreurenswaardig, vooral gezien het feit dat innovatie van fundamenteel belang zal zijn nu de wereldeconomie op een recessie afstevent. Bovendien is Excellentie Croes ook Minister van Onderwijs. In dit kader verdient het onderwijs voor iedereen die door automatisering geraakt zal worden, een hoge prioriteit. Denk aan alle overheidsbedrijven zoals Setar N.V., Elmar N.V., Post N.V. en Arubus N.V., die op termijn hun bestaansrecht dreigen te verliezen door verregaande automatisering, evenals vele andere overheidsdiensten.

Daarnaast speelt de noodzaak om kapitaal zwaarder te belasten, zoals de overwaarde van miljoenenwoningen, de hotelsector, banken en de invoering van belasting op alle producten die ontmoedigd moeten worden (Sin Tax), en in de nabije toekomst ook belastingen op inkomsten uit automatisering en AI. De extra inkomsten die dit oplevert, moeten niet alleen worden gebruikt voor een reparatietoeslag voor gepensioneerden, maar als beginpunt voor de invoering van een universeel basisinkomen voor de hele Arubaanse bevolking.

Deze combinatie van radicale innovatie die kosten en prijzen over de gehele linie verlaagt, samen met de invoering van een universeel basisinkomen, gefinancierd door verschillende vormen van kapitaalbelasting (hotel, appartementen, AirBnB, overwaarde van miljoenenwoningen, Sin Tax), en gerichte subsidies en investeringen in strategische sectoren, kan een enorme impact hebben op onze eilandstaat — zowel op korte als vooral op lange termijn in structureel strategisch opzicht.

ARUBAVANDAAG

Grote belangstelling van de bevolking voor Bureau Ombudsman

Onlangs heeft een burger zich tot Bon Dia Aruba gewend om zijn bezorgdheid te uiten over de vertraging bij de opening van het Bureau Ombudsman voor het publiek. In een reactie liet het Bureau Ombudsman weten dat zij zich nog in de voorbereidende fase bevinden.

Mevrouw Marietje, een burger van Aruba, vertelde dat zij verschillende sociale en economische problemen op het eiland heeft opgemerkt en deze onder de aandacht wilde brengen van de Ombudsman, mevrouw Jurima Bryson. Echter, aangezien het Bureau Ombudsman nog niet is geopend, kunnen zij nog geen klachten of informatie van burgers ontvangen. Mevrouw Marietje acht dit onacceptabel, omdat zij de zaken die zij wil aankaarten als zeer urgent beschouwt. Omdat zij geen reactie van het Bureau Ombudsman ontving, heeft zij zich vervolgens gericht tot het Kabinet van de Gouverneur.

In een brief die mevrouw Marietje heeft gestuurd aan de Gouverneur, Zijne Excellentie Alfonso Boekhoudt, schreef zij: "Op 1 oktober 2024 werd mevrouw J. Bryson benoemd tot Ombudsvrouw van Aruba. Een prachtig historisch moment, dacht ik. Echter, vervolgens kwam het trieste feit dat de Ombudsvrouw haar kantoor nog steeds niet voor het publiek heeft geopend!" Mevrouw Marietje vindt dat, nu bijna zeven maanden zijn verstreken sinds de beëdiging van mevrouw Bryson, het te lang duurt voordat het Bureau zijn deuren opent.

In haar brief vroeg zij: "Wat is de werkelijke reden dat de Ombudsvrouw van Aruba haar deuren niet kan of wil openen voor het publiek?", waarmee zij haar grote bezorgdheid over de situatie benadrukte.
Mevrouw Marietje vraagt zich af waarom er in de tussentijd niet tenminste een loket of balie geopend kon worden om brieven te ontvangen en te archiveren, zodat het Bureau bij opening meteen de klachten kan behandelen.

Beëdiging van de Ombudsman van Aruba

Op 1 oktober 2024 heeft de toenmalige voorzitter van het Parlement, Raymond Kamperveen, de beëdiging van de Ombudsman verricht. Conform artikel 5 van de Landsverordening Ombudsman is het Parlement van Aruba het orgaan dat de Defensor di Pueblo, oftewel Ombudsman, benoemt.

Tijdens een openbare vergadering op 8 juli 2024 besloot het Parlement van Aruba om mr. Jurima A.R. Bryson te benoemen tot Defensor di Pueblo van Aruba. Vervolgens werd zij beëdigd voordat zij haar functie formeel op zich nam.

"...maar nu gaat het echte werk beginnen. Nu gaan we aan de slag om de behoorlijkheidsnormen te ontwikkelen, de regels voor de benoeming van een Kinderombudsman vast te stellen, personeel aan te trekken, en alles te regelen zodat het instituut operationeel kan worden," verklaarde zij toen. Ze gaf tevens aan geen exacte datum te kunnen noemen waarop het instituut zijn deuren zou openen voor het publiek: "Maar ik verbind mij ertoe om onvermoeibaar te werken om de startfase zo kort mogelijk te houden. Toch hangt niet alles alleen van mij af. Er is een traject dat moet worden doorlopen en zaken die eerst geregeld moeten worden voordat het instituut kan openen."

Voor de benoeming van een Kinderombudsman gaf Bryson aan dat de wet voorschrijft dat er een voordracht moet plaatsvinden, waarna het Parlement de benoeming zal verrichten, zoals ook bij haar eigen benoeming is gebeurd.

Wat betreft de reden waarom het Bureau Ombudsman nog geen klachten kan behandelen, legde Bryson in oktober uit dat het Bureau op Aruba vanaf nul moet worden opgebouwd. In tegenstelling tot andere landen binnen het Koninkrijk is er hier geen reeds bestaande instantie waarop kan worden voortgebouwd.

Bureau Ombudsman 'bewust van grote belangstelling vanuit de bevolking'

Bon Dia Aruba heeft contact opgenomen met het Bureau Ombudsman voor een nadere toelichting op het proces. In reactie hierop gaf het Bureau aan zich bewust te zijn van de grote belangstelling van de bevolking om vragen te stellen en/of klachten in te dienen bij het Bureau Ombudsman. Tegelijkertijd zijn zij zeer dankbaar voor het begrip dat de gemeenschap toont door hen de ruimte te geven om het nodige werk in de voorbereidende fase te verrichten.
Het Bureau Ombudsman verzekerde verder: "Zodra het moment daar is waarop wij onze deuren kunnen openen en vragen en/of klachten in ontvangst kunnen nemen, zullen wij dit via onze communicatiekanalen aankondigen."

Vertraging in het proces is normaal

Het is begrijpelijk dat de bevolking de dagen aftelt tot men vragen of klachten bij de Ombudsman kan indienen, zeker gezien het feit dat de oprichting van het instituut jaren heeft geduurd en er urgente sociale en economische kwesties spelen. Toch blijkt uit onderzoek van Bon Dia Aruba dat de vertraging in de voorbereidingsfase normaal is.

Zoals mevrouw Bryson in oktober uitlegde, is er een belangrijk verschil tussen de situatie op Aruba en die in Nederland, Curaçao en Sint Maarten: op Aruba start het Bureau helemaal vanaf nul, terwijl in de andere landen al een werkend Bureau bestond toen een nieuwe Ombudsman werd benoemd.

In Curaçao bijvoorbeeld werd de eerste Ombudsman in 2003 benoemd. Toen in 2015 de heer Keursly Concincion werd benoemd, was het Bureau al jaren operationeel, waardoor de periode tussen benoeming en aanvang van het werk veel korter was.

In Sint Maarten werd het instituut van de Ombudsman in 2010 opgericht. De tweede Ombudsman, Gwendolien Mossel, werd in november benoemd en in december 2018 beëdigd, waarna zij haar termijn in januari 2019 begon. Ook hier was de periode korter, omdat het Bureau al volledig functioneerde.

Wereldwijd duurt de voorbereidingsfase voordat een Ombudsman zijn deuren voor het publiek opent gemiddeld ongeveer een jaar; in sommige gevallen zelfs tot drie jaar.

Ondertussen heeft het Bureau Ombudsman vacatures geplaatst op zijn sociale mediakanalen om het nodige personeel aan te trekken zodat de operationele fase spoedig kan worden gestart.

Niets waarbij Nederland is betrokken...*Kan normaal verlopen...*

Onze zaken waarbij Nederland betrokken is kunnen kennelijk nooit normaal verlopen. Het gaat nu om twee aparte zaken: de rijkswet met betrekking tot het financieel toezicht waarvan het voorstel niet op tijd klaar is en de benoeming van de laatste ontbrekende minister in het nieuwe kabinet. In beide gevallen kunnen we weer zien dat onze politici er belang bij hebben om zaken iets anders voor te stellen in plaats van gewoon de hele waarheid op tafel te leggen.

In het geval van de ontwerprijkswet financieel toezicht is het praktisch eind april, zonder dat een voorstel is aangeboden noch besproken in het Arubaanse parlement en nog minder dus een voorstel dat per 1 mei a.s. bij de Tweede Kamer zou liggen. Alsof het iets heel normaals betreft wordt nu aangekondigd dat de Nederlandse staatssecretaris voor Koninkrijkaangelegenheden heeft besloten niet langer te wachten en ook geen uitstel te overwegen en dus de maatregel heeft genomen om de rente op de Arubaanse leningen op te schroeven, van 5,1% naar 6,9%. Een vraag die we nergens gesteld zien: heeft Nederland een maatregel tegen Aruba genomen terwijl de verantwoordelijkheid van het wetsvoorstel niet op tijd klaar te hebben eventueel bij beide regeringen zou liggen? Nee, maar we hebben toch geen kreten van protest gehoord en kunnen dus aannemen dat de verantwoordelijkheid voor de vertraging aan Arubaanse zijde gezocht moet worden.

Vervolgens komt de vraag: wie in Aruba draagt dan schuld, het huidige kabinet of de pas afgetreden premier die tot op het laatst toe nauw betrokken is geweest bij de onderhandelingen? Natuurlijk krijgen we nu verwijten over en weer wie de meeste blaam treft en het zal niet zo makkelijk zijn om te kunnen duiden wie nu eigenlijk gelijk heeft. Nu krijgen we te horen dat alles is vastgelopen op een analyse die het Internationaal Monetair Fonds (IMF) zou doen betreffende de begrotingsnormen voor de komende jaren die in de nieuwe wet moeten worden opgenomen. Maar hebben we in de afgelopen tijd van één enkele politicus gehoord dat men zich zorgen maakt over het uitblijven van dat verslag van genoemde internationale instelling?

We moeten dus concluderen dat iedereen in zijn nopjes was met de vertraging want zolang dat speelde, was het ook niet nodig om zich voor of tegen het wetsvoorstel uit te spreken, met het voordeel dat de politieke tegenstander altijd achteraf kan worden beschuldigd van het veroorzaken van de situatie. Hoelang blijft men op Aruba nog dit soort spelletjes accepteren, zonder dat er maatregelen komen? Nu blijft ons als burger weinig anders over dan alweer de rekening te betalen, die in de tientallen miljoenen extra rente per jaar loopt. In plaats van de rentekosten te verlagen, in de moeilijke tijden die we voor ons hebben, is het kennelijk belangrijker elkaar de bal toe te spelen in plaats van zich met voortvarendheid in te zetten voor het belang van de gemeenschap. Daarom kunnen we maar beter concluderen dat van beide kanten men onze belangen heeft verkwanseld, ten voordele van het eigen politieke gewin.

Is de kandidaat-minister al te 'controversieel' geworden?

De andere kwestie heeft te maken met de rol die het Koninkrijk dient te spelen in de benoeming van ministers, iets wat de coalitiepartners direct aangaat. De onzekerheid rondom de benoeming van de ontbrekende minister (van infrastructuur, energie en telecommunicatie) begint op het eerstvolgende politieke circus te lijken. Volgens de lokaal verstrekte informatie ontbrak het enkel nog aan een rapport van de belastingdienst omtrent het gedrag van de betrokken kandidaat in het verleden met betrekking tot belastingverplichtingen. Dat rapport heeft om een of andere reden heel lang op zich laten wachten. Met de overhandiging van het rapport aan de gouverneur is de indruk gewekt dat er spoedig schot in de zaak zou komen. Echter, de premier zelf heeft in een persconferentie de indruk gewekt dat er nog steeds problemen zouden zijn, terwijl hij tegelijkertijd probeerde om geen vertrouwelijke details prijs te geven van zijn onderhoud met de gouverneur. In vorige redactionele artikelen hebben we uitgelegd dat het screeningsproces in Aruba, volgens de lokale wet, slechts een deel is van de evaluatie die altijd plaatsvindt, omdat de kandidaten moeten worden aanvaard op het niveau van de Kroon om als minister te kunnen worden benoemd. Uiteraard proberen lokale politici dit aspect onder het tapijt te vegen omdat dit de lokale evaluatie en benoeming van minder belang doet lijken. Men vindt het niet prettig te moeten erkennen dat er nog een bestuurslaag boven hen hierbij betrokken is die uiteindelijk beslist wie minister wordt. Natuurlijk kan niet van de premier worden verwacht dat hij vertrouwelijke informatie uit zijn onderhoud met de gouverneur bekendmaakt, maar het blijft toch moeilijk te geloven dat de vertraging bij de belastingdienst het enige obstakel zou zijn geweest dat de benoeming zou tegenhouden. We hoeven maar te wijzen op enkele eerdere benoemingsprocedures waarbij in de lokale screening geen bezwaren bestonden maar die toch nog spaak liepen op de slechte reputatie die een politicus bleek te hebben bij de Nederlandse evaluatie, hetgeen in zo'n geval ertoe heeft geleid dat hij geen minister kon worden. Daarna, bij de formatie van het voorlaatste kabinet, is na veel lokale druk vanuit zijn - nieuwe – partij door Nederland aan die druk toegegeven, om later met lede ogen aan te zien dat zijn gedrag heeft geleid tot de eerste grote justitiële inval op het regeringscentrum, waarbij alle werkzaamheden moesten worden stilgelegd om een uitgebreid onderzoek te kunnen doen.

Natuurlijk was dit een grote schande die de meeste media met grote voorzichtigheid hebben behandeld om die schande, die de regering de gemeenschap had gebracht niet nog meer uit te vergroten. In ieder geval kunnen we ons goed voorstellen dat de Nederlandse regering op dit moment denkt dat voorkomen beter is dan genezen en een rigoureuze screening op het huidige geval toepast, terwijl de lokale vertraging dient als rookgordijn om de aandacht af te leiden van het echte probleem. Hopelijk is dat niet het geval maar in dit stadium is het al te overwegen of de kandidaat niet al te controversieel is geworden en het een betere optie is uit te kijken naar een andere kandidaat... In andere landen zou men de zaak oplossen door de kandidaat een andere leuke functie aan te bieden, maar op Aruba gaat dat niet werken...

CAft: Gebruik overschot om schulden sneller af te lossen en Aruba's financiële positie te versterken

Staatssecretaris van Digitalisering en Koninkrijksrelaties, Zsolt Szabó, presenteerde recent de halfjaarrapporten van het College Aruba financieel toezicht (CAft) en het College financieel toezicht BES (Cft BES) aan de Tweede Kamer. Deze rapporten bestrijken de periode van juli 2024 tot en met december 2024 en werden goedgekeurd door de Rijksministerraad op 4 april 2025.

De colleges houden toezicht op de uitvoering van de begrotingen en het financieel beheer van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden. In hun rapporten leggen zij niet alleen de nadruk op positieve ontwikkelingen, maar ook op knelpunten zoals vertragingen in rapportages en tekortkomingen in de kwaliteit van de financiële informatie.

Een van de belangrijkste aanbevelingen is om de extra middelen uit begrotingsoverschotten te gebruiken voor schuldaflossing en versterking van de economie. Voor Aruba verwachtte het CAft een begrotingsoverschot van 4% van het bruto binnenlands product (BBP) over 2024, aanzienlijk hoger dan de norm van 1%. Volgens de begrotingsregels moeten deze middelen worden ingezet voor het aflossen van schulden en voor investeringen die de economische weerbaarheid vergroten.

Het versneld aflossen van schulden helpt Aruba richting de streefwaarde van een schuldniveau van 50% van het BBP. Daarmee verbetert de financiële stabiliteit en vermindert de rente-last: in 2024 ging 17% van de Arubaanse begroting naar rentebetalingen. Bovendien creëert schuldafbouw ruimte voor toekomstige publieke investeringen.

Het CAft onderstreept echter dat het cruciaal blijft om de uitgaven strikt te beheersen zodat overschotten daadwerkelijk effectief worden benut.

Hoewel de formele begrotingsdocumenten meestal tijdig worden ingediend, blijven de uitvoeringsrapportages vaak achter. Zo werd het rapport over het eerste kwartaal van 2024 pas in de tweede helft van dat jaar beschikbaar gesteld, en dat van het derde kwartaal pas in januari 2025. Volgens het CAft belemmert het gebrek aan actuele cijfers een helder inzicht in de financiële positie van Aruba en duidt het op structurele tekortkomingen in het financieel beheer. Verdere versterking van deze processen moet daarom een topprioriteit zijn.

De economische groei en verbeterde belastinginning droegen in 2024 bij aan een forse stijging van de belastinginkomsten — circa 150 miljoen florin meer dan in 2023. Ook adviseert het CAft om deze extra inkomsten te gebruiken voor verdere schuldafbouw en om de economische weerbaarheid te vergroten. Binnen de zorg- en sociale sector verwacht Aruba eveneens aanzienlijke overschotten, vooral als gevolg van hogere premie-inkomsten. Het CAft raadt aan om ook deze middelen deels in te zetten voor schuldaflossing, met inachtneming van de wettelijke reserveverplichtingen van de sociale fondsen. Aruba zou hierdoor minimaal 100 miljoen florin extra kunnen aflossen, wat de voortgang richting het schuldanker van 50% van het BBP aanzienlijk zou versnellen.

Tot slot benadrukt het CAft dat gezonde overheidsfinanciën essentieel zijn voor duurzame economische groei, goed openbaar bestuur en het welzijn van de inwoners. Door structurele begrotingsevenwichten te bereiken en financiële buffers op te bouwen, kunnen Aruba en de andere eilanden beter omgaan met interne en externe economische schokken. Daarmee dragen de inspanningen rond financieel toezicht niet alleen bij aan een solide begroting, maar ook aan de brede welvaart van de eilandbevolking.

Chinees consulaat op Curaçao eist publieke verontschuldiging na opiniestuk over 'nieuw kolonialisme'

(CuraçaoChronicle) – Het Chinese consulaat op Curaçao heeft een publieke verontschuldiging geëist van Dr. Miguel Goede of van het lokale nieuwsplatform Curacao.nu, na een opiniestuk waarin Goede China in verband bracht met wat hij noemde "een nieuwe geest van kolonialisme". In een scherp geformuleerde reactie noemde waarnemend consul-generaal Wang Fanfu de uitlatingen "absurde laster" en beschuldigde hij de auteur van het verdraaien van feiten.

Het opiniestuk van Goede, gepubliceerd op 21 april op Curacao.nu, verwees zowel naar China als naar voormalig Amerikaans president Donald Trump in de context van toenemende koloniale invloed op kleine naties. De officiële reactie van het Chinese consulaat, verstuurd per e-mail naar het medium op 24 april, veroordeelde deze opmerkingen krachtig.

De consul benadrukte dat China, met zijn 5.000 jaar oude geschiedenis, nooit heeft deelgenomen aan kolonialisme of invasies zoals de westerse mogendheden dat in het verleden deden. Hij wees op de negatieve impact die westerse modernisering heeft gehad op regio's als China en Curaçao en stelde dat China zijn onafhankelijkheid en ontwikkeling "door grote offers" heeft bereikt.

Daarnaast onderstreepte het consulaat dat China's pad naar modernisering fundamenteel verschilt van dat van het Westen. In plaats van dominantie, aldus Wang, streeft China naar wereldwijde vrede en samenwerking. China zoekt economische partnerschappen met ontwikkelingslanden en ondersteunt kleinere landen via wederzijdse overeenkomsten en gedeelde voordelen.

Het consulaat suggereerde dat Dr. Goede óf onvoldoende kennis heeft van de geschiedenis en de huidige realiteit van China, óf handelt vanuit een Koude Oorlog-mentaliteit. Volgens de verklaring heeft het artikel de gevoelens van het Chinese volk gekwetst, en werd een publieke verontschuldiging gevraagd van de auteur of het medium. Tevens riep het consulaat Curacao.nu op om de weerlegging van het consulaat te publiceren.

Tot slot gaf het consulaat aan open te staan voor een dialoog met de redactie van Curacao.nu, en stelde voor om in een "vrije en vriendschappelijke gedachtewisseling" het wederzijds begrip over China te bevorderen.

Ombudsman waarschuwt voor ongelijke behandeling en financiële nadelen bij invoering Caribische Gulden

(CuraçaoChronicle) – De Ombudsman van Curaçao heeft een waarschuwing afgegeven over de invoering van de nieuwe Caribische Gulden, waarbij zorgen worden geuit over ongelijke behandeling van burgers en mogelijke financiële nadelen. In een brief aan de minister van Financiën roept de Ombudsman op tot snelle actie en duidelijke richtlijnen om deze knelpunten aan te pakken.

Sinds de vervanging van de Nederlands-Antilliaanse Gulden door de Caribische Gulden heeft de Ombudsman meldingen ontvangen dat de overgang in de praktijk problemen oplevert. Volgens de brief kunnen particulieren en bedrijven de oude valuta vaak niet één-op-één omwisselen. Vaak moet het geld eerst worden gestort op een bankrekening voordat het kan worden opgenomen in de nieuwe valuta.

Voor mensen zonder goede toegang tot bancaire diensten vormt dit een aanzienlijke hindernis. Zij lopen het risico hun geld niet te kunnen gebruiken, wat hun financiële rechten direct schaadt.

Daarnaast blijkt dat sommige banken kosten rekenen voor het storten van contant geld in de oude valuta, terwijl andere banken deze dienst tijdelijk gratis aanbieden. De Ombudsman uit zijn bezorgdheid over deze ongelijkheid, die hij moeilijk te rechtvaardigen vindt. Hoewel banken als commerciële instellingen vrij zijn om hun eigen beleid te voeren, stelt de Ombudsman dat duidelijke en uniforme regels noodzakelijk zijn bij een overheidsmaatregel die de gehele bevolking raakt.

Ook wijst de Ombudsman op problemen waarbij overheidsinstanties en particuliere bedrijven bankbiljetten van meer dan honderd gulden in de oude valuta weigeren te accepteren. Dit leidt tot frustratie bij burgers, aangezien de oude valuta nog steeds wettig betaalmiddel is.

De Ombudsman roept de overheid op om snel uniforme en duidelijke richtlijnen vast te stellen. Deze moeten onder meer garanderen dat contant geld zonder kosten kan worden omgewisseld en dat alle bankbiljetten gedurende de overgangsperiode blijven worden geaccepteerd. Tevens benadrukt hij het belang van actieve monitoring om naleving van deze regels te waarborgen.

Premier: St. Maarten richt zich op toeristen die de VS mijden vanwege handelstarieven

(TheDailyHerald) – Premier Dr. Luc Mercelina heeft aangekondigd dat St. Maarten de kans zal grijpen die is ontstaan door de aanhoudende handelsoorlogen van de Verenigde Staten, om toeristen aan te trekken die ervoor kiezen de VS te vermijden.

De strategie omvat het gericht inspelen op alternatieve markten, "bijvoorbeeld Canada", als onderdeel van een bredere inspanning om internationale bezoekers naar het eiland te leiden.

Tijdens de persbriefing van de Raad van Ministers afgelopen woensdag benadrukte Mercelina de bredere gevolgen van de wereldwijde handelsspanningen voor de toerismesector van St. Maarten. "Wij realiseren ons als regering dat de uitdagingen van de internationale handelsoorlog niet alleen betrekking hebben op, wat mensen vaak denken, bijvoorbeeld de prijzen van goederen in het land. Het heeft ook een weerslag op onze toeristische pijler," verklaarde hij.

Mercelina wees op de noodzaak om de toerismestrategieën te heroriënteren door reizigers te identificeren die mogelijk op zoek zijn naar bestemmingen buiten de Verenigde Staten.

"We moeten ons ook heroriënteren richting bestemmingen waarvan wij denken dat zij aantrekkelijk zijn voor reizigers die de VS willen vermijden, om hen aan te trekken naar St. Maarten, naar het Caribisch gebied," aldus de premier. "En in dit geval is een markt waar we nu over delibereren om te zien hoe we dat plan daadwerkelijk gaan uitvoeren, de Canadese markt," voegde Mercelina toe. "Want enerzijds mijden Canadezen de VS, maar reizen is tegenwoordig enorm populair, dus zullen zij op zoek gaan naar alternatieve bestemmingen."

Hoewel Canada als specifiek voorbeeld werd genoemd, is het de bedoeling om iedere toerist aan te trekken die overweegt de VS te vermijden ten gunste van Caribische bestemmingen zoals St. Maarten. "Wij gaan uiteraard op die kans inspelen om toeristen die niet langer vanuit de Verenigde Staten komen, aan te trekken vanuit bijvoorbeeld Canada," verklaarde Mercelina.